

A MOHOLY-NAGY MŰVÉSZETI EGYETEM LEVÉLTÁRA

Repertórium (1880 – 1990)

Összeállította: Kissné Bognár Krisztina¹

1. Rektori Hivatal

1880-1990

252 doboz, 112 kötet = 32,52 ifm

A Magyar Iparművészeti Főiskola és elődeinek vezetését ellátó igazgatók, főigazgatók és rektorok munkáját más-más elnevezéssel ugyan, de minden időszakban központi hivatal segítette.

Az Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskolában az igazgatósági iroda személyzete kezdetben az intézeti titkárból, a számvevőből és a gondnokból állt. A titkár feladatai közé a beadványok és hivatalos küldemények átvétele, az iratok kezelése, az iktató- és mutatókönyvek, valamint a hallgatói nyilvántartások vezetése, tanulmányi ügyekben pedig a növendékek tájékoztatása tartozott. A számvevő az iskola gazdasági és pénzügyeinek intézésében segítette az igazgatót. A gondnok az iskola épületének fenntartásáért, karbantartásáért, a gyakorlati munkához szükséges anyagok beszerzéséért, kezeléséért volt felelős.

Az 1924-ben megalkotott új ügyrend a titkár feladatkörét nem módosította, kinevezésének joga a minisztert illette meg, aki az igazgatótanács javaslata alapján hozta meg döntését. Az iskola anyagi és gazdasági ügyeinek intézését a gondnok vette át, akinek munkájában – elsősorban pénzügyi téren – a miniszter által kinevezett ellenőr is részt vett. Ettől az időtől kezdődően a titkár és a gondnok feladatainak végrehajtását hivatali személyzet, a „kezelőnők” segítették. Ez a szervezeti rend 1949-ig volt érvényben, mivel az 1945 után Iparművészeti Akadémiaként újjászervezett intézmény igazgatóját is a titkári és gondnoki hivatal támogatta munkájában.

Az 1949-es főiskolai szervezeti szabályzat – folytatva a hagyományokat – az ügykezelést és a hallgatói nyilvántartások vezetését a titkár feladatai közé sorolta. A korábban gondnoki hatáskörbe tartozó ügyek

---

vitelét a gazdasági titkár végezte, a miniszter által megbízott ellenőr felügyelete mellett. Az iratokban 1956-ban jelent meg először az igazgatói hivatal elnevezés. Ennek munkáját az igazgatóhelyettes irányította, a hivatalos ügyek intézésén kívül feladata volt a tanárokkal és hallgatókkal való kapcsolattartás, a tanulmányi nyilvántartások és iratok kezelése, a hallgatók szociális ügyeinek intézése, az oktató-nevelő munka szervezési és ellenőrzési feladatainak ellátása.

A hatvanas évek közepétől az igazgatói hivatal végezte a főiskola igazgatóságának és tanácsának tevékenységével kapcsolatos ügyviteli teendőket, az oktatók és hallgatók munkájával összefüggő szervezési és adminisztratív feladatokat, valamint a személyzeti ügyek intézését is. A hivatal vezetője az igazgatóhelyettes volt, aki a titkárság, a tanulmányi csoport, a könyvtár és kollégium munkájának ellenőrzését is ellátta.

1972-ben a főiskola egyetemi rangot kapott, vezetője rektor lett. Az igazgatói hivatal feladatkörét a Rectori Hivatal vette át, amelynek munkáját a főtítkár irányította. A hivatal hatásköre a nemzetközi ügyek intézésével bővült.

Az 1983-as szervezeti és működési szabályzatban a továbbra is főtítkári irányítás alatt működő központi adminisztratív szerv a rektor, illetve az egyetemi tanács jogkörébe tartozó ügyek előkészítésére, a döntések végrehajtásában való közreműködésre, az ehhez kapcsolódó igazgatási tevékenység ellátására és a nyilvántartások vezetésére kapott megbízást. A hallgatók ügyeivel, valamint az oktató-nevelő munka megszervezésével a különvált tanulmányi osztály foglalkozott a továbbiakban.

A rendezés során az előbbieken vázolt történeti fejlődésnek megfelelően alakítottuk ki a Rectori Hivatal fondjának állagait. Az *a* és *b* állagban a kis mennyiségben fennmaradt egyetemi, illetve rektori tanácsülési jegyzőkönyveket és mellékleteiket helyeztük el. A fond – és egyben a levéltár – legjelentősebb és legnagyobb mennyiségű iratsorozatát a *c* állagban elhelyezett iktatott iratok alkotják. A Rectori Hivatal levéltári anyagai közül külön-külön állagban találhatóak a rektori utasítások, valamint a bizalmas iratok, melyek közé az 1940-44 között keletkezett országmozgósítási iratokat is besoroltuk. A főiskola nemzetközi kapcsolatainak jelentőségét mutatja, hogy ezen ügyek dokumentumaiból áll a fond egyik legnagyobb terjedelmű, *e* jelű állaga. Az utolsó, *g* állag a nem iktatott, vegyes iratokat tartalmazza, az alapítás évétől kezdődően. Itt helyeztük el a kis mennyiségben előkerült tanári, főtanszaki ülések jegyzőkönyveit, a fegyelmi ügyek anyagait, az együttműködési szerződéseket és a főiskolai jelentéseket, munkaterveket is.

Az iratanyag kutathatóságát meghatározza, hogy a jegyzőkönyvek esetében sem mutatók, sem tartalomjegyzék nem állnak rendelkezésre. A

d-g állagokat a rendezés során alakítottuk ki, így segédletekkel szintén nem rendelkeznek. Az iratok évenkénti rendben kerültek dobozokba, egyenkénti átnézéssel kutathatók.

A *c* állag esetében részben kedvezőbbek a feltételek. Az 1945 előtti iratanyagban a sorszámos, illetve alapszámos rendet helyreállítottuk, a kutatást iktató- és mutatókönyv-sorozat segíti. Sajnos az 1945 utáni iratok esetében a gyakorta változó, sokszor követhetetlen iktatási rendszer (alapszámos, az ötvenes években csoportszámos, 1964-től tanévenkénti sorszámos, majd évenkénti sorszámos, a nyolcvanas években szervezeti egységenkénti sorszámos), valamint a gondatlan iratkezelés lehetetlenné tette az eredeti irattári rend visszaállítását. A dobozokon feltüntetett számhatárok az esetek többségében nem konkrét iktatószámokat, hanem iktatószámkereteket jelölnek. Az anyag feltárását nehezíti, hogy nagyon kevés iktató- és mutatókönyv került a levéltárba. Ezek hiányában, elsősorban a hetvenes évektől kezdődően, az iratok itt is csak egyenkénti átnézéssel kutathatók.

1/a Egyetemi tanácsülési jegyzőkönyvek

1897-1990

7 doboz, 5 kötet = 0,94 ifm

1. kötet	Tanári ülések jegyzőkönyvei	1897. máj.-1907. nov.
2. „	„ (esti tanfolyam)	1900. jan.-1911. jún.
3. „	„	1907. dec.-1914. jan.
4. „	„	1914. febr.-1919. aug.
5. „	„	1919. szept.-1924. máj.
6. doboz	Igazgató Tanács jegyzőkönyvei	(1941) 1946-1958, 1963-1969
7. „	Egyetemi Tanács jegyzőkönyvei	1974-1989

Az Egyetemi Tanács jegyzőkönyveinek mellékletei

1. doboz	1971, 1973, 1975-1984
2. „	1984
3. „	1985
4. „	1986
5. „	1987-1990

1/b Rektori tanácsülési jegyzőkönyvek

1977-1990

3 doboz = 0,36 ifm

1. doboz 1982-1985
2. „ 1986-1990

A Rektori Tanács jegyzőkönyveinek mellékletei

1. doboz 1977, 1979,
1982-1990

1/c A Rektori Hivatal iktatott iratai

1888-1990

206 doboz, 107 kötet = 26,9 ifm

1. doboz 1888-1894
2. „ 1895 (1-400), 1896 (1-632)
3. „ 1897 (1-400)
4. „ „ (401-618)
5. „ 1898 (1-400)
6. „ „ (401-793)
7. „ 1899 (1-200)
8. „ „ (201-600)
9. „ „ (601-900)
10. „ 1900 (1-300)
11. „ „ (301-806)
12. „ 1901 (1-400)
13. „ „ (401-700)
14. „ „ (701-1882)
15. „ 1902 (1-400)
16. „ „ (401-800)
17. „ „ (801-1218)
18. „ 1903 (1-500)
19. „ „ (501-1100)

20.	doboz	1903	(1101-1500)
21.	„	1904	(1-500)
22.	„	„	(501-1200)
23.	„	„	(1201-1700)
24.	„	1905	(1-500)
25.	„	„	(501-1400)
26.	„	„	(1401-3000)
27.	„	1906	(1-1000)
28.	„	1906	(1001-2000)
29.	„	„	(2001-2200)
30.	„	1907	(1-1000)
31.	„	„	(1001-2500)
32.	„	„	(2501-3100)
33.	„	1908	(1-200)
34.	„	„	(201-1000)
35.	„	„	(1001-2000)
36.	„	„	(2001-2600)
37.	„	„	(2601-3400)
38.	„	1909	(1-500)
39.	„	„	(501-900)
40.	„	„	(901-1500)
41.	„	„	(1501-2000)
42.	„	„	(2001-3300)
43.	„	1910	(1-40)
44.	„	„	(41-300)
45.	„	„	(301-1400)
46.	„	„	(1401-2400)
47.	„	1911	(1-1000)
48.	„	„	(1001-2500)
49.	„	1912	(1-500)
50.	„	„	(501-1500)
51.	„	„	(1501-3000)
52.	„	1913	(1-200)
53.	„	„	(201-600)
54.	„	„	(601-1000)
55.	„	„	(1001-2000)
56.	„	„	(2001-2600)
57.	„	„	(2601-3100)
58.	„	„	(3101-3600)
59.	„	1914	(1-100)
60.	„	„	(101-600)

61.	doboz	1914	(601-800)
62.	„	„	(801-1100)
63.	„	„	(1100-2000)
64.	„	„	(2001-2300)
65.	„	„	(2301-3000)
66.	„	„	(3001-4009)
67.	„	1915	(1-100)
68.	„	„	(101-800)
69.	„	„	(801-1600)
70.	„	„	(1601-2300)
71.	„	„	(2301-4000)
72.	„	1916	(1-229)
73.	„	„	(301-689)
74.	„	„	(700-1569)
75.	„	„	(1740-2663)
76.	„	1917	(1-600)
77.	„	„	(601-1400)
78.	„	„	(1601-2500)
79.	„	1918	(1-600)
80.	„	„	(601-1700)
81.	„	„	(1701-2800)
82.	„	„	(2801-3400)
83.	„	1919	(1-200)
84.	„	„	(201-900)
85.	„	„	(901-1800)
86.	„	1920	(1-1900)
87.	„	1921	(1-400)
88.	„	„	(401-900)
89.	„	„	(900-2200)
90.	„	„	(2201-2700)
91.	„	1922	(1-500)
92.	„	„	(501-800)
93.	„	„	(801-2100)
94.	„	„	(2101-2600)
95.	„	1923	(1-500)
96.	„	„	(501-1700)
97.	„	„	(1701-2300)
98.	„	1924	(1-600)
99.	„	„	(601-2100)
100.	„	1925.	(1-400)
101.	„	„	(401-1300)

102.	doboz	1925	(1301-1900)
103.	„	1926	(1-500)
104.	„	„	(501-1600)
105.	„	„	(1601-2001)
106.	„	1927	(1-1000)
107.	„	„	(1001-2100)
108.	„	1928	(1-400)
109.	„	„	(401-900)
110.	„	„	(901-2200)
111.	„	1929	(1-500)
112.	„	„	(501-1000)
113.	„	„	(1001-2500)
114.	„	1930	(1-500)
115.	„	„	(501-1000)
116.	„	„	(1001-1600)
117.	„	1931.	(1-400)
118.	„	„	(401-1100)
119.	„	1932	(1-2100)
120.	„	1933	(1-700)
121.	„	„	(701-1000)
122.	„	1934	(1-800)
123.	„	1935	(1-800)
124.	„	1936	(1-800)
125.	„	1937	(1-800)
126.	„	1938	(1-500)
127.	„	„	(501-900)
128.	„	1939	(1-700)
129.	„	1940	(1-700)
130.	„	1941	(1-700)
131.	„	1942	(1-400)
132.	„	„	(401-900)
133.	„	1943	(1-400)
134.	„	„	(401-1000)
135.	„	1944	(1-300)
136.	„	„	(301-900)
137.	„	1945	(1-300)
138.	„	„	(301-620)
139.	„	1946	(1-379)
140.	„	„	(380-560)
141.	„	1947	(1-400)
142.	„	„	(401-800)

143.	doboz	1948	(1-400)
144.	„	„	(401-1100)
145.	„	1949	(1-300)
146.	„	„	(301-900)
147.	„	„	(901-1300)
148.	„	1950	(1-100)
149.	„	„	(101-600)
150.	„	„	(601-2000)
151.	„	„	(2001-2700)
152.	„	„	(2701-3200)
153.	„	1951	(1-100)
154.	„	„	(101-496)
155.	„	„	(503-1300)
156.	„	„	(1301-2818)
157.	„	1952	6, 8, 13, 14, 20, 22, 23 csopsz.
158.	„	„	23, 25, 31 csopsz.
159.	„	„	31, 84 csopsz.
160.	„	„	84, 85, 86, 87 csopsz.
161.	„	1953	14, 20, 31 csopsz.
162.	„	„	84 csopsz.
163.	„	1954	14, 20, 23, 31 csopsz.
164.	„	„	84, 85, 86, 87 csopsz.
165.	„	1955	(101-600)
166.	„	„	(601-1300)
167.	„	1956	(1-1100)
168.	„	1957	(1-600)
169.	„	„	(601-1137)
170.	„	1958	(1-406)
171.	„	1959	(1-156)
172.	„	1960	
173.	„	1961	
174.	„	1962	
175.	„	1963	
176.	„	1963/64	(1-600)
177.	„	„	(601-1500)
178.	„	1964/65	(1-700)
179.	„	„	(701-1200)

180.	doboz	1965/66	(1-700)
181.	„	„	(701-1155)
182.	„	1966/67	(1-400)
183.	„	„	(401-1000)
184.	„	1967/68	(1-400)
185.	„	„	(501-700)
186.	„	1968/69	(1-1599)
187.	„	1969/70	
188.	„	1970	(12-435)
189.	„	„	(436-1521)
190.	„	1971	(35-2374)
191.	„	1972	(töredék!)
192.	„	1973	(3-543)
193.	„	1974	(1-576)
194.	„	1975	(1-661)
195.	„	1976-1979	(töredék!)
196.	„	1980	(4-268)
197.	„	1981	(1-1307)
198.	„	1982	(41-1255)
199.	„	1983	(1000-1543)
200.	„	1984	(1011-1627)
201.	„	1985	(1-943)
202.	„	1986	(2-500)
203.	„	1987	(4-500)
204.	„	1988	(3-500)
205.	„	1989	(3-500)
206.	„	1990	(9-500)

Iktatókönyvek

1. kötet	1887-1897	9. kötet	1912
2. „	1903-1905	10. „	1913
3. „	1905-1907	11. „	1914
4. „	1907-1908	12. „	1915
5. „	1908	13. „	1916
6. „	1909	14. „	1917
7. „	1910	15. „	1918
8. „	1911	16. „	1919

17.	kötet	1920	38.	kötet	1948-1950
18.	„	1921	39.	„	1950
19.	„	1922	40.	„	1955-1959
20.	„	1923	41.	„	1958 (bejövő)
21.	„	1924	42.	„	1958-1960
22.	„	1925			(kimenő)
23.	„	1926	43.	„	1963
24.	„	1927	44.	„	1963/64 I.
25.	„	1928	45.	„	1963/64 II.
26.	„	1929	46.	„	1965/66 I.
27.	„	1930	47.	„	1965/66 II.
28.	„	1931-1932	48.	„	1966/67 I.
29.	„	1933-1934	49.	„	1966/67 II.
30.	„	1935-1936	50.	„	1967/68
31.	„	1937	51.	„	1969
32.	„	1938	52.	„	1981-1982
33.	„	1939-1940	63.	„	1981-1983
34.	„	1941	64.	„	1983-1984
35.	„	1942-1943	65.	„	1985-1988
36.	„	1944-1946	66.	„	1989-1991
37.	„	1946-1948			
		(Akadémia)			

Mutatókönyvek

1.	kötet	1900 k.	(név- és tárgymutató)
2.	„	1908	(tárgymutató)
3.	„	1908	(névmutató)
4.	„	1909	(tárgymutató)
5.	„	1909-1912	(névmutató)
6.	„	1913	(név- és tárgymutató)
7.	„	1914	„
8.	„	1915	„
9.	„	1916	„
10.	„	1917	„
11.	„	1918	„
12.	„	1919	„

13.	kötet	1920	(név- és tárgymutató)
14.	„	1921	„
15.	„	1922	„
16.	„	1923	„
17.	„	1924	„
18.	„	1925	„
19.	„	1926	„
20.	„	1927	„
21.	„	1928	„
22.	„	1929	„
23.	„	1930	„
24.	„	1931-1932	„
25.	„	1933-1934	„
26.	„	1935-1936	„
27.	„	1937	„
28.	„	1938	„
29.	„	1939	„
30.	„	1940	„
31.	„	1941	„
32.	„	1943-1944	„
33.	„	1945	„
34.	„	1946	„
35.	„	1946-1947	„
36.	„	1948-1949	„
37.	„	1950	„
38.	„	1951	„
39.	„	1964/65	(tárgymutató)
40.	„	1966/67	„
41.	„	1967/68	„

1/d Rektori utasítások

(1973) 1982-1990

2 doboz = 0,24 ífm

1. doboz (1973) 1982-1986
2. „ 1987-1990

1/e Nemzetközi kapcsolatok

(1963) 1967-1990

8 doboz = 0,96 ifm

1.	doboz	A nemzetközi kapcsolatok külön kezelt iratai	1967-1979
2.	„	„	1980-1982
3.	„	„	1983-1990
4.	„	Szovjetunió	(1963) 1967-1977
5.	„	„	1978-1982
6.	„	„	1983-1989
7.	„	Hollandia	1986-1990
8.	„	Kína	1989-1990

1/f Bizalmas iratok

1938-1985

4 doboz = 0,48 ifm

1.	doboz	Az Országmozgósítás iktatott iratai	1940-1944
2.	„	Az Országmozgósítás iktatás nélküli iratai	1938-1944
3.	„	Bizalmas iratok	1950-1964
4.	„	„	1982-1985

1/g Nem iktatott, vegyes iratok

1880-1990

22 doboz = 2,64 ifm

1.	doboz	Iktatás nélküli iratok	1880-1900
2.	„	„	1901-1905
3.	„	„	1906-1909
4.	„	„	1910-1914
5.	„	„	1914-1940
6.	„	„	1941-1950
7.	„	„	1950-1961

8.	doboz	Iktatás nélküli iratok	1963-1966
9.	„	„	1967-1971
10.	„	„	1972-1979
11.	„	„	1980-1983
12.	„	„	1984-1985
13.	„	„	1986-1990
14.	„	„	(évszám nélküli iratok)
15.	„	Tanári és főtanszaki értekezletek jegyzőkönyvei (töredék!)	1945-1987
16.	„	Munkatervek, jelentések	1950-1980
17.	„	Fegyelmi ügyek	1951-1981
18.	„	Együttműködési szerződések	(1976)1979-1984
19.	„	„	1985-1988
20.	„	MIF Tájékoztató	1984-1990
21.	„	Kutatási programok, pályázatok	1983-1987
22.	„	„	1988-1989

---

2. Gazdasági Hivatal

1952-1989 (1991)

26 doboz, 3 kötet = 3.15 ifm

A főiskola gazdasági ügyeinek intézését kezdetben az igazgatósági iroda szervezeti keretében működő számvevő, majd a húszas évektől a gondnok végezte. Az Iparművészeti Akadémia szabályzata szerint ezeket a feladatokat az igazgató felügyelete alatt működő gondnoki hivatal látta el. A Magyar Iparművészeti Főiskola összes gazdasági és gondnoki ügyeit 1949-től a gazdasági titkár intézte, a hozzá beosztott tisztviselőkkel és altisztekkel együtt.

A gazdasági hivatal elnevezés 1956-ban bukkan fel először. A hivatal fő feladatai közé tartozott a költségvetés végrehajtása és elszámolása, a főiskola és a diákotthon működéséhez szükséges eszközök biztosítása és a felhasználás ellenőrzése, a kapcsolódó nyilvántartások és könyvelések vezetése, a házipénztári feladatok ellátása. Ekkor még a személyzeti ügyek intézése és a nyilvántartások vezetése is a gazdasági igazgatás feladatai közé tartozott.

A hatvanas évektől a gazdasági hivatal legfontosabb tevékenysége a főiskola gazdasági és pénzügyeinek az intézése volt. A bér- és munkai ügyi előadók, valamint a műszaki személyzet, akik az intézmény folyamatos üzemeltetéséről és felújításáról gondoskodtak, szintén a gazdasági igazgató irányítása alatt álltak. A hivatal napjainkban is a rektornak közvetlenül alárendelt önálló szervezeti egységként végzi tevékenységét.

A hivatal működése során keletkezett iratok közül sajnos kevés került levéltárba. A szabálytalan, hiányos iratkezelés ennek a szervezeti egységnek is jellemzője volt. Ennek eredményeként igen kevés az iktatott iratok mennyisége, a hetvenes évekből szinte alig került elő ügyirat. A fond két jelentősebb állagát a költségvetésen kívüli munkák dokumentumai, valamint az óraadói munkaszerződések, teljesítési igazolások alkotják. A vegyes iratok közé a költségvetéseket, bérkartonokat, éves beszámolókat és a különböző gazdasági kimutatásokat soroltuk.

A fond mindössze három kötet segédletet tartalmaz, így az egyes állagokon belül évenként rendezett iratok csak egyenkénti átnézéssel kutathatók.

2/a Iktatott iratok

1962-1989 (1991)

9 doboz, 3 kötet = 1,11 ifm

1.	doboz	1962	(1-827)
2.	„	1963	(201-743)
3.	„	1964	(1-662)
4.	„	1965	(1-477)
		1966	
5.	„	(1978)1982-1984	
6.	„	1985-1986	
7.	„	1987	
8.	„	1988	
9.	„	1989	

Iktatókönyvek

1.	kötet	1984
2.	„	1984-1985
3.	„	1990-1991

2/b Költségvetésen kívüli munkák iratai

1975-1986

6 doboz = 0,72 ifm

1.	doboz	1975
2.	„	1977-1979
3.	„	1980
4.	„	1981-1982
5.	„	1983-1984
6.	„	1985-1986

2/c Óraadók

1960-1984

5 doboz = 0,6 ifm

1.	doboz	1960-1966
2.	„	1967-1969
3.	„	1970-1972
4.	„	1973-1975
5.	„	1978-1984

2/d Vegyes iratok

1952-1989

6 doboz = 0,72 ifm

1.	doboz	Beruházás, költségvetés	1952-1964
2.	„	„	1965-1986
3.	„	Bérkartonok	1957-1960
4.	„	„	1968-1971
5.	„	Szabályzatok, kimutatások	1974-1985
6.	„	Éves beszámolók	1975-1989

3. Főtitkári iratok

1982-1990

3 doboz, 1 kötet = 0,38 ifm

A főtitkár első említése az 1949-es szervezeti szabályzatban található. A főigazgató állandó helyetteseként tagja volt a főigazgatói tanácsnak, kinevezése a népművelési miniszter hatáskörébe tartozott.

Feladatait az ötvenes, hatvanas években az igazgatóhelyettes látta el. A főtitkári állás és tevékenységi kör újraszabályozására 1972-ben került sor. Ennek értelmében a főtitkár legfontosabb feladata a rektor és az egyetemi tanács igazgatási, irányító, szervező és felügyeleti munkájának támogatása. Közvetlen felügyelete alá tartoznak a főiskola igazgatási és ügyviteli feladatait ellátó hivatalok, a gazdasági hivatal kivételével. Az egyetemi tanács titkáráként közreműködik a határozatok előkészítésében és gondoskodik azok végrehajtásáról. Felelős a kiemelt jelentőségű általános, tanulmányi és gazdasági igazgatást érintő ügyek szakszerű elintézéséért. Évente egy alkalommal munkájáról köteles az egyetemi tanácsnak beszámolni. Kinevezésének joga a felügyeletet gyakorló miniszteré volt, személyére a rektor tett javaslatot. A főtitkár feladatai közé 1983-ban besorolták a nemzetközi kapcsolatok szervezését is.

A főiskola főtitkárainak tevékenységéről csak néhány doboznyi iratanyag tanúskodik. A dokumentumokat évenként rendeztük, kutatásukat egy iktatókönyv is segíti.

1.	doboz	Iktatott iratok (töredék!)	1982-1986
2.	„	„	1987-1988
3.	„	„	1989-1990

Iktatókönyv

1. kötet 1986-1988

---

4. Személyzeti ügyek

1900-1990

11 doboz = 1,32 ifm

A személyzeti ügyek intézését az iskola megalakulásától az ötvenes évek közepéig az igazgatósági iroda, majd az igazgatói hivatal munkatársai végezték. Az 1956-os szabályzat a főiskola személyzeti ügyeinek, státusainak és beralapjának kezelését a gazdasági vezető hatáskörébe sorolta, bár a kádermunka egyes feladatainak ellátásával az igazgatóhelyettest bízta meg.

A hatvanas évek közepétől az igazgatói hivatal vezetője végezte a személyzeti munkát. 1978-tól ezen feladatok végrehajtására a Rektori Hivatalon belül létrehozták a személyzeti vezető (előadó) munkakörét. Az ugyanebben az évben elfogadott ügyrend a kor szellemének megfelelően részletesen szabályozta a vezető tevékenységét. Legfőbb feladata a szakvezetők személyzeti munkájának érdemi segítése a megfelelő káderek kiválasztásában és nevelésében; a vezetők folyamatos tájékoztatása a személyzeti munka elveiről és gyakorlatáról, az ezzel kapcsolatos felsőbb utasításokról, a főiskola káderhelyzetéről. Kötelességei közé tartozott az intézmény „személyzeti és káder nevelőmunka” elveinek és gyakorlatának kidolgozása és végrehajtása, valamint a személyzeti nyilvántartások vezetése is. A személyzeti vezetőnek munkájában érvényesíteni kellett a megfelelő politikai és szakmai követelmények összhangját is.

Ezen alapelvek figyelembevételével ő intézte a munkaviszony létesítésével, megszüntetésével, áthelyezésekkel, kitüntetésekkel, káderfejlesztési tervekkel, béremelésekkel, fegyelmi eljárásokkal kapcsolatos ügyeket. Ezt a feladatkört ebben az időszakban a főtitkár látta el, aki személyzeti vezetői minőségében is tagja volt a rektori és az egyetemi tanácsnak, illetve minden olyan értekezleten és rendezvényen részt vett, amely a személyzeti ügyekkel összefüggésbe volt hozható.

A főiskolán az általános munkáltatói jogkört a rektor gyakorolta, de ennek egy részét a főtitkárra átruházhatta. A nyolcvanas évek elejétől ennek a rendelkezésnek megfelelően az oktatásigazgatásban dolgozó adminisztratív és ügyviteli alkalmazottak felett a főtitkár gyakorolta a munkáltatói jogokat. Ez érthető is, hiszen a személyzeti ügyek intézése továbbra is a Rektori Hivatal keretein belül folyt, nem került sor önálló személyzeti osztály megalakítására.

A fond *a* állagát az iktatott iratok sorozata alkotja. Az anyag a hatvanas, hetvenes évekből töredékesen, a hetvenes évek végétől teljesebben maradt fenn. A fond *b* állaga az egész levéltár talán legértékesebb

anyaga. Itt helyeztük el a szolgálati és minősítési táblázatok, törzslapok 1900-tól kezdődő sorozatát. Ezekből a dokumentumokból az intézmény egykori alkalmazottainak szolgálati pályafutására vonatkozó adatokat ismerhetjük meg, nem ritkán önéletrajzokból is. A főiskolai Munkaügyi Döntőbizottság iratainak töredéke is a vegyes iratok között található.

Az iratokat évenként rendeztük, kutatásuk egyenkénti átnézéssel lehetséges.

4/a Iktatott iratok

(1961) 1968-1988

5 doboz = 0,6 ifm

1. doboz	Iktatott iratok (töredék!)	(1961) 1968-1978
2. „	„	1979-1982
3. „	„	1983
4. „	„	1984
5. „	„	1985-1988

4/b Vegyes iratok

1900-1990

6 doboz = 0,7 ifm

1. doboz	Szolgálati és minősítési táblázatok	1900-1949
2. „	Szolgálati táblázatok	1950-1975
3. „	Törzslapok	1900-1950
4. „	„	1963-1990
5. „	„	1965-1990
6. „	Munkaügyi Döntőbizottság iratainak töredéke	1965-1979

---

5. Tanulmányi osztály

1913-1990

33 doboz, 11 kötet = 4,05 ifm

Az Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskola tanulmányi ügyeinek intézését kezdetektől az igazgatósági iroda adminisztratív feladataiért felelős alkalmazottja, az intézeti titkár végezte. Ő vezette az anyakönyveket, s a tanulókra vonatkozó egyéb nyilvántartásokat. A hallgatók tanulmányi, valamint egyéb hivatalos ügyekben is hozzá fordulhattak felvilágosításért. A húszas évektől megnövekedett feladatainak ellátásában a titkárt néhány főből álló irodai személyzet, a kezelőnök segítette.

A tanulmányi ügyeket még 1956-ban is az igazgatóhelyettes irányítása alatt működő igazgatói hivatal intézte, bár a munkatársakat ekkor már tanulmányi előadónak nevezték. Feladatuk sokrétű volt; a főtanszakokhoz beosztott előadók segítségével tartották fenn a kapcsolatot a tanárokkal és a hallgatókkal. Ők vezették a legfontosabb nyilvántartásokat (beiratási naplók, anyakönyvek), ellenőrizték a leckeönyveket, kiállították a diákigazolványokat és az okleveleket. A hallgatók szociális ügyeit (ösztöndíj, segély, diákotthon, menza) is ők intézték, valamint a diákokkal kapcsolatos kádermunka elvégzése is rájuk hárult. Az oktató-nevelő munka kereteinek (órarend, terembeosztás, vizsgarend, felvételi vizsgák, beiratkozás) megteremtése is a tanulmányi előadók kötelessége volt.

Az 1964-ben kiadott szervezeti szabályzat és az 1966-os ügyrend fogalmazza meg először részletesen a tanulmányi hivatalnak, illetve tanulmányi csoportnak nevezett szervezeti egység feladatait. A tanulmányi csoport a főiskola hallgatóinak tanulmányaival kapcsolatos valamennyi ügy intézésére és az oktatás előfeltételeinek hiánytalan biztosítására kapott megbízást. A munka megszervezésén, irányításán és ellenőrzésén kívül a vezető kötelessége volt a főtanszakok vezetőinek folyamatos tájékoztatása a hallgatók problémáiról.

A főiskolai tanácsülésen rendszeresen beszámolt az intézmény tanulmányi és fegyelmi helyzetéről. A tanulmányi hivatal egyik legfontosabb feladata továbbra is a diákokra vonatkozó személyi ügyek intézése, ösztöndíjak és egyéb juttatások adminisztrálása, a nyilvántartások, anyakönyvek, leckeönyvek vezetése, a felvételi vizsga és diplomafeladatok írásos dokumentumainak kezelése volt.

A hivatal foglalkozott a tantervek, programok és óratervek előkészítésével. Megteremtette a tantervben meghatározott oktatási-nevelési program végrehajtásának, a tanév zavartalan indulásának feltételeit, megszervezte a vizsgaidőszakot, a műhely- és üzemi gyakorlatokat, a felvételi

vizsgákat, a felvételi és előkészítő tanfolyamokat, valamint a nyári művésztelepet. A csoportvezető által irányított tanszéki előadók állandó kapcsolatban voltak a tanszékek oktatóival is, munkájukat meghatározott feltételek alapján ellenőrizték és nyilvántartották.

Az 1978-ban kiadott új ügyrend a tanulmányi osztályt önálló szervezeti egységként a rektor közvetlen felügyelete alá sorolta, élére osztályvezetőt állított, de feladatkörét nem változtatta meg. Az intézményben a tanulmányi ügyek intézése napjainkban is a hetvenes évek végén kialakult szervezeti keretek között folyik.

A tanulmányi osztály a főiskola egyik legfontosabb szervezeti egysége. Jelentőségét mutatja a fennmaradt iratok mennyisége is. A fondon belül négy állagot különítettünk el.

Az *a* állag az iktatott iratokat tartalmazza az 1961-1990 közötti évekből. A *b* állagban a sűrűn változó oktatási programok fennmaradt példányait helyeztük el. A kilenc doboznyi anyag az ötvenes évek elejétől a nyolcvanas évek végéig tartó időszakból származik. A *c* állagban a gyakorlati oktatásban kiemelkedően fontos szerepet játszó üzemi gyakorlatokkal kapcsolatos iratok találhatóak. Az iratanyag az 1950-1987 közötti időszakban keletkezett, a hetvenes évek második felére vonatkozóan hiányos. A *d* állagot a tanulmányi osztály működéséhez kapcsolódó vegyes, iktatás nélküli iratok alkotják. Itt található a fond legrégebbi raktári egysége, az 1913/1914-ből származó tandíjnapló. Ebbe az állagba soroltuk be az órarendeket, a társadalmi ösztöndíjra vonatkozó szerződéseket, a hallgatói névsorokat, a jellemzéseket, a külföldi hallgatókra vonatkozó iratokat is.

Az iratanyag évenként rendezett állapotban van, egyenkénti átnézésel kutatható. Az iktatott iratok kutatását öt kötetnyi iktatókönyv segíti.

5/a Iktatott iratok

(1953) 1961-1990

9 doboz, 5 kötet = 1,13 ifm

1.	doboz	Iktatott iratok	(1953) 1961-1963
2.	„	„	1964-1966
3.	„	„	1967
4.	„	„	1968
5.	„	„	1969-1970
6.	„	„	1971-1973
7.	„	„	1974-1980
8.	„	„	1981-1985
9.	„	„	1986-1990

Iktatókönyvek

1. kötet 1961-1963
2. „ 1976-1980
3. „ 1983-1986
4. „ 1986-1988
5. „ 1988-1991

5/b Oktatási programok

1950-1988

9 doboz = 1,08 ifm

1. doboz	Oktatási programok	1950-1953, 1959-1964
2. „	„	1964
3. „	„	1965
4. „	„	1966- 1979
5. „	„	1980, 1982
6. „	„	1983-1984
7. „	„	1985-1986
8. „	„	1987-1988
9. „	„	(év nélkül)

5/c Üzemi gyakorlatok iratai

1950-1987

4 doboz = 0,48 ifm

1. doboz	Üzemi gyakorlatok	1950-1962
2. „	„	1964-1968
3. „	„	1969-1972
4. „	„	1973-1974, 1980, 1984,1986,1987

5/d Vegyes iratok

1913-1989

11 doboz, 3 kötet = 1,35 ifm

1.	kötet	Tandíjnapló	1913-1914
2.	„	„	1947-1948
3.	„	„	1949-1950
4.	doboz	Órarendek	1943/44, 1964-1966, 1975-1987
5.	„	„	1987-1989
6.	„	Társadalmi ösztöndíj, hallgatói jutalmak	1959-1974, 1976, 1982-1989 1976-1984
7.	„	Felvételi ügyek	1966-1980
8.	„	„	1981-1986
9.	„	Külföldi hallgatók ügyei	1968-1988
10.	„	Hallgatói jellemzések	1968, 1971-1975
11.	„	Hallgatói statisztikák	1975, 1985-1988
12.	„	Honvédelmi oktatás, hadkötelesek ügyei	1968-1985
13.	„	Hallgatói névsorok	1943-1980, 1983-1987
14.	„	Jegyzetügyek	1972-1978

---

6. Hallgatói tanulmányi nyilvántartások

1897-1988

22 doboz, 152 kötet = 7,56 ifm

A hallgatói tanulmányi nyilvántartások fondja terjedelmében és jelentőségében is a levéltár legfontosabb egységei közé tartozik. Az itt található iratok a hallgatók főiskolai tanulmányaira vonatkozó kiemelkedően fontos adatokat tartalmaznak.

Az iratsorozatok három fő csoportra oszthatók. Az első csoportot a tanulmányok megkezdését és folytatását félévenként tanúsító anyakönyvek alkotják. A főiskola nappali tagozatos hallgatóinak az *a* állagban található anyakönyvei az 1897/98-as tanévtől kezdődően 1975-ig hiánytalan sorozatot alkotnak. A *b* állag az esti tagozatos hallgatók 1901-1941 közötti anyakönyveiből áll.

A hallgatók tanulmányi eredményeit, előmenetelét bizonyító minősítvényi kimutatások alkotják a második csoportot. A XIX. század végéről származó, 15 kötetből álló sorozatot a fond *e* állagában helyeztük el.

A főiskolai tanulmányok befejezését, a diploma megszerzéséhez szükséges vizsgák letételét bizonyító államvizsga- és diplomavédési jegyzőkönyvek alkotják a nyilvántartások harmadik fő típusát. A *c* és *d* állagban elhelyezett iratok az 1951-1988 közötti időszakból származnak, 17 doboz és 15 kötet mennyiségben. Az *f* állag vegyes anyagai között található képesítő pályázatok, valamint az 1913-1948 közötti évekből származó végbizonyítványok kisebb terjedelmű sorozata szintén a tanulmányok befejezését igazoló forráscsoportba tartozik.

A fond dobozos iratanyagát évenként rendeztük, kutatásához segédlet nem áll rendelkezésre.

6/a Nappali tagozatos hallgatók anyakönyvei

1897-1975

82 kötet = 2,5 ifm

1. kötet	Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskola Anyakönyv	1897/98
2. „	„	1898/99
3. „	„	1899/1900
4. „	„	1900/01
5. „	„	1901/02
6. „	„	1902/03

7.	kötet	Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskola Anyakönyv	1903/04
8.	”	”	1904/05
9.	”	”	1905/06
10.	”	”	1906/07
11.	”	”	1907/08
12.	”	”	1907/08
			(csipke)
13.	”	”	1908/09
14.	”	”	1909/10
15.	”	”	1910/11
16.	”	”	1911/12
17.	”	”	1912/13
18.	”	”	1913/14
19.	”	”	1914/15
20.	”	”	1915/16
21.	”	”	1916/17
22.	”	”	1917/18
23.	”	”	1918/19
24.	”	”	1919/20
25.	”	”	1920/21
26.	”	”	1921/22
27.	”	”	1922/23
28.	”	”	1923/24
29.	”	”	1924/25
30.	”	”	1925/26
31.	”	”	1926/27
32.	”	”	1927/28
33.	”	”	1928/29
34.	”	”	1929/30
35.	”	”	1930/31
36.	”	”	1931/32
37.	”	”	1932/33
38.	”	”	1933/34
39.	”	”	1934/35
40.	”	”	1935/36
41.	”	”	1936/37
42.	”	”	1937/38
43.	”	”	1938/39
44.	”	”	1939/40
45.	”	”	1940/41

46.	kötet	Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskola Anyakönyv	1941/42
47.	„	„	1942/43
48.	„	„	1943/44
49.	„	„	1944/45
50.	„	Iparművészeti Iskola	1945/46
51.	„	Iparművészeti Akadémia	1946/47
52.	„	Iparművészeti Iskola	1946/47
53.	„	Iparművészeti Akadémia	1947/48
54.	„	Magyar Iparművészeti Főiskola	1947/48
55.	„	„	1948/49
56.	„	„	1949/50
57.	„	„	1950/51
58.	„	„	1951/52
59.	„	„	1952/53
60.	„	„	1953/54
61.	„	„	1954/55
62.	„	„	1955/56
63.	„	„	1956/57
64.	„	„	1957/58
65.	„	„	1958/59
66.	„	„	1959/60
67.	„	„	1960/61
68.	„	„	1961/62
69.	„	„	1962/63
70.	„	„	1963/64
71.	„	„	1964/65
72.	„	„	1965/66
73.	„	„	1966/67
74.	„	„	1967/68
75.	„	„	1968/69
76.	„	„	1969/70
77.	„	„	1970/71
78.	„	„	1971/72
79.	„	„	1972/73
80.	„	„	1972/73 (Továbbképző tagozat)
81.	„	„	1973/74
82.	„	„	1974/75

6/b Esti tagozatos hallgatók anyakönyvei

1901-1940 (1965-1967)

35 kötet = 1 ifm

1. kötet	Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskola Anyakönyv	1901/02
2.	„	1902/03
3.	„	1903/04
4.	„	1904/05
5.	„	1905/06
6.	„	1906/07
7.	„	1907/08
8.	„	1908/09
9.	„	1909/10
10.	„	1910/11
11.	„	1911/12
12.	„	1912/13
13.	„	1913/14
14.	„	1914/15
15.	„	1915/16
16.	„	1916/17
17.	„	1917/18
18.	„	1918/19
19.	„	1919/20
20.	„	1920/21
21.	„	1921/22
22.	„	1922/23
23.	„	1923/24
24.	„	1924/25
25.	„	1925/26
26.	„	1926/27
27.	„	1927/28
28.	„	1928/29
29.	„	1929/30
30.	„	1930/31
31.	„	1937/38
32.	„	1939/40
33.	„	1940/41
34.	„	1965/66 (textil)
35.	„	1967/68

6/c Államvizsga-jegyzőkönyvek

1954-1985

8 doboz = 0,96 ifm

1. doboz	Államvizsga-jegyzőkönyvek	1954-1956
2. „	„	1957-1960
3. „	„	1961-1971
4. „	„	1973, 1975-1976
5. „	„	1977
6. „	„	1978-1979
7. „	„	1980-1981, 1983
8. „	„	1985

6/c Diplomavédési jegyzőkönyvek

1951-1988

9 doboz, 15 kötet = 2 ifm

1. doboz	Diplomavédési jegyzőkönyvek	1951, 1953/54
2. kötet	„	1952/53
3. doboz	„	1955-1957, 1959-1962, 1964
4. kötet	„	1965/66 I.
5. „	„	1965/66 II.
6. „	„	1966/67 I.
7. „	„	1966/67 II.
8. doboz	„	1966-1968
9. kötet	„	1967/68 I.
10. „	„	1969/70 I.
11. „	„	1969/70 II.
12. „	„	1970/71
13. „	„	1971/72
14. „	„	1972/73 I.
15. „	„	1972/73 II.
16. „	„	1973/74
17. „	„	1974/75 I.
18. „	„	1974/75 II.
19. doboz	„	(1976, 1977, 1979) 1982-1984
20. „	„	1985

21.	doboz	Diplomavédési jegyzőkönyvek	1985-1986
22.	„	„	1986-1987
23.	„	„	1987-1988
24.	„	„	(év nélkül)

6/e Minősítvényi kimutatók

1880-1902

15 kötet = 0,15 ifm

1.	kötet	Minősítvényi kimutatók	1880/81-1885/86
2.	„	„	1886/87
3.	„	„	1887/88
4.	„	„	1888/89
5.	kötet	Minősítvényi kimutatók	1889/90-1890/91
6.	„	„	1891/92
7.	„	„	1892/93
8.	„	„	1893/94
9.	„	„	1894/95
10.	„	„	1895/96
11.	„	„	1896/97
12.	„	„	1898/99
13.	„	„	1899/1900
14.	„	„	1900/01
15.	„	„	1901/02

6/f Vegyes tanulmányi nyilvántartások

1903-1979

7 doboz, 6 kötet = 0,95 ifm

1.	doboz	Képesítő pályázatok	1903-1935
2.	kötet	„	1907
3.	„	„	1931-1934
4.	„	Végbizonyítványok	1913-1930
5.	„	„	1930-1940
6.	doboz	„	1940-1948
7.	kötet	Oklevél-nyilvántartás	1949/50-1965/66
8.	doboz	Hallgatók félévenkénti mutatói	1952/53-1955/56

9.	doboz	Hallgatók törzslapjai	1953/54
10.	„	„	1954/55
11.	„	„	1955/56
12.	„	„	1956/57
13.	kötet	Beiratási napló	1956/57-1978/79

7. Könyvtár

1957-1989 (1990)

10 doboz, 1 kötet = 1,22 ifm

Az Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskola 1896-ban költözött az Iparművészeti Múzeummal közös új épületbe, ahol a két intézményt a központban elhelyezett könyvtár kapcsolta össze.

Az 1934/35-ös és 1935/36-os tanévről kiadott évkönyv szerint „a múzeum és iskola külön-külön könyvtára egyesített s több mint 2800 kötetével és 39.500 darabot kitevő műlapjával 137.900 pengő mai értékben a kutatók, művészek és az iparművész ifjúság rendelkezésére bocsátott”. Az anyag karbantartására, bővítésére biztosított költségvetési pénzeket az Iparművészeti Múzeum kezelte, mivel az adminisztratív teendőket ennek tisztviselői látták el. A beszerzéseket az úgynevezett állandó könyvvásárlási bizottság felügyelte, amely a múzeum és az iskola igazgatójából, a könyvtárnokból, egy múzeumi őrből és egy iskolai tanárból állt. Az iskola könyvtárának egy része, a kézikönyvtárak a tanárok kezelésében maradtak, bár leltárilag a közös állományhoz tartoztak. A kézikönyvtárak olyan szakmunkákból, műlapokból és folyóiratokból álltak, amelyekre az oktatásban folyamatosan szükség volt.

A könyvtár működésének előbb ismertetett alapelveit az iskola 1899-ben kiadott szervezeti és szolgálati szabályzata rögzítette, lényeges változásra a két világháború között nem került sor. A húszas évek második felétől egyre csökkenő költségvetés a könyvtár fenntartását is megnehezítette. Az 1936-ban kiadott évkönyv szerint: „A könyvtári szolgálományaikat fizetéséhez tíz év óta növendékeink is hozzájárulnak; a világítási költségeket pedig teljesen az iskola fedezi. (...) A könyvtári anyag felújítására, új beszerzésekre (...) nincs megfelelő költség. Maga a könyvvásárlási bizottság munkája – anyagi eszközök hiányában – több mint tíz év óta szünetel.”

1945 után az akadémiaként újjászervezett iskola elhatározta önálló szakkönyvtárának létrehozását. Ennek első lépéseként 1946-ban megvásárolták Nádai Pálnak, az iskola volt tanárának könyvtárát. 1949-ben a korabeli szabályzat már működő könyvtárról tesz említést, amely önálló szervezeti egység volt, vezetőjét a főigazgató javaslatára a népművelési miniszter nevezte ki.

A hatvanas évek közepén a főiskolai könyvtár működését és vezetőjének feladatkörét is részletesen szabályozták. Ennek értelmében a Magyar Iparművészeti Főiskolán zárt jellegű tudományos szakkönyvtár működött. Feladata a művészeti oktató és tudományos, valamint a nevelő

---

munka támogatása volt. Gyűjteményét – amely általános művészettörténeti, képző- és iparművészeti kézikönyvekből és szakkönyvekből, illetve folyóiratokból állt – a főiskola tanárai, hallgatói és dolgozói használhatták.

1967-ben a már több mint 20 000 kötetes intézmény a felújított Gondúzó villába költözött. 1969-ben és 1970-ben az anyag a Könyvművészeti Gyűjteménnyel és a Kner-hagyatékkal bővült. A könyvtár a nyolcvanas évek elején került jelenlegi helyére.

Az 1983-as szervezeti átalakítás után Könyvtár és Információs Központ néven tovább működő egység a rektor felügyelete alá tartozott, önálló költségvetéssel rendelkezett. A szakmai felügyeletet a Könyvtári Bizottság gyakorolta, az üzemeltetés az Elméleti Intézet feladatai közé tartozott. A központ vezetője az egyetemi tanács tagja volt. Napjainkban az intézmény Könyvtár és Levéltár elnevezéssel működik, miután a kilencvenes évek végén megalakult szaklevéltár is ehhez a szervezeti egységhez kapcsolódik.

A könyvtár működése során keletkezett iratok közül nagyobb mennyiségű iktatott irat került a levéltárba. Az *a* állagban elhelyezett iratanyag lényegében hiánytalan sorozatot alkot az 1967-1987 közötti időszakból. A *b* állagban az iktatás nélküli iratok, az állományrevíziós jegyzőkönyvek, valamint a Kner-gyűjteményre vonatkozó dokumentumok csekély mennyiségű, erősen hiányos anyagai találhatóak.

Az iratokat évenként rendeztük, kutatásuk egyenkénti átnézéssel lehetséges.

7/a Iktatott iratok

1967-1987 (1990)

7 doboz, 1 kötet = 0,86 ifm

1.	doboz	Iktatott iratok	1967-1969, 1972-1974
2.	„	„	1975-1976
3.	„	„	1977-1978
4.	„	„	1979-1981
5.	„	„	1982-1983
6.	„	„	1984-1985
7.	„	„	1986-1987

Iktatókönyvek

1.	kötet	Iktatókönyv	1988-1990
----	-------	-------------	-----------

7/b Vegyes iratok

1957-1989

3 doboz = 0,36 ifm

1.	doboz	Iktatás nélküli iratok	1957-1987
2.	„	Állományrevíziós jegyzőkönyvek	1962-1989
3.	„	Kner-gyűjtemény (hiányos!)	1966-1987

---

8. Kollégium

1952-1990

2 doboz, 1 kötet = 0,26 ifm

Az Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskola Diákotthonáról az 1924-ben kiadott szervezeti szabályzatban olvashatunk először. A Diákotthon 1918-ban alakult, helye az iskola épülete, célja, hogy az iskola menekült vagy vidékről származó tanítványai számára internátus gyanánt szolgáljon. A diákotthon lakója az a menekült vagy vidéki szegénysorsú rendes hallgató lehet, aki kiváló tanulmányi eredménnyel rendelkezik és „erkölcsi szempontból kifogás alá nem esik”. A megüresedett helyre minden esetben pályázni kellett, a pályázatot az igazgatóból, a Diákotthon tanári gondnokából, az intézeti gondnokból, a titkárból és a tanári testület két tagjából álló bizottság bírálta el. Ez a bizottság intézte az otthon ösztöndíj ügyeit is. Fegyelmi szempontból a diákokra az iskolai szabályzat rendelkezései vonatkoztak. A két világháború között az előbbieken ismertetett szabályozásnak megfelelően működött az iskola diákotthona.

1945 után az akadémiaként újjászervezett intézmény internátusában elsősorban a fegyelem meglazulása okozott gondot. Az Iparművészeti Múzeum épületében található kollégiumot az 1946/47-es tanév végével bezárták, a hallgatókat népi kollégiumokban helyezték el. Az ötvenes évek elején a főiskola a Vorosilov út 61. szám alatt működtetett diákszállót. A szálló felszereltsége nagyon rossz volt, télen a fűtés is szinte megoldhatatlan problémát okozott. Az elhelyezés 1955-ben valamelyest javult, ekkor a hallgatók a Hermann Ottó úti épületbe költözhettek be. A diákotthon ezen a helyszínen tartós elhelyezést nyert, még a hetvenes években is itt működött. A kollégium élete ezekben az években már az önálló szervezeti és működési szabályzatnak megfelelően szerveződött.

Az intézmény vezetője a főtitkárnak felelős igazgató volt, aki a kollégiumi bizottsággal együtt irányította a közösség életét. A bizottságnak az igazgató mellett tagja volt még az önkormányzat legfelsőbb szerve, a közgyűlés által választott diáktitkár, más ifjúsági vezetők, valamint a kollégiumi pártaktíva vezetője is.

A kollégiumi bizottság tett javaslatot a főiskolai illetékes diákjóléti szerveinél az intézménybe való felvételre és a tagság évenkénti megújítására. A kollégium tagja olyan nem budapesti lakos főiskolai hallgató lehetett, aki „elérte a 3,5 tanulmányi eredményt, erkölcsi-politikai magatartása, közösségi tevékenysége megfelelő”. Az intézmény rendjét megsértő kollégistákra vonatkozó fegyelmi eljárás részletes szabályozása is bekerült a szervezeti és működési szabályzatba.

A kollégium működésének alapelvei a későbbiekben sem változtak jelentősen. Nagyobb fordulatot hozott a Zugligeti úti új épületbe való költözés, amire a nyolcvanas évek közepén került sor. A főiskola hallgatói jelenleg is itt kapnak kollégiumi elhelyezést.

A főiskolai diákotthon, illetve kollégium iratai kis mennyiségben, töredékes állapotban maradtak ránk. Az iratokat évenként rendeztük, kutatásuk egyenkénti átnézéssel lehetséges.

1. doboz	Külön kezelt iratok (hiányos!)	1952-1957, 1964-1983
2. „	„	1984-1990
3. kötet	A diákszálló kiadásai	1953

---

10. Az MSZMP főiskolai szervezete

(1950) 1962-1986

1 doboz = 0,12 ifm

Az 1956 márciusában kiadott szervezeti szabályzat a főiskolán működő társadalmi szervezetek között említette az MDP (Magyar Dolgozók Pártja) helyi alapszervezetét, de jogosítványairól, illetve az intézményen belül elfoglalt szerepéről nem beszélt.

A hatvanas évektől az intézményben működő MSZMP-szervezet titkára a főiskolai tanács szavazati joggal bíró tagja volt. Az MSZMP főiskolai szervezete a tanácsülés napirendi pontjaira is javaslatot tehetett.

Az egyetemi rang elnyerése után a pártszervezet vezetője vagy a vezetőség által kijelölt tagja tisztsége alapján az egyetemi tanács és a Rektori Tanács munkájában is részt vett, így a főiskolát érintő összes fontos ügyben, a döntések előkészítésének, illetve a határozatok meghozatalának folyamatában is közreműködött.

Az alapszervezet a felsőbb pártszerveknek alárendelve, a főiskolától teljesen függetlenül működött.

A rendezés során az MSZMP főiskolai szervezetének kis mennyiségű iratanyaga került elő. Mivel a fondképző megszűnt, az anyag csak véletlenül előkerülő dokumentumokkal bővíthet, így a fond lezártnak tekinthető. A töredékes anyagot évenként rendeztük, a kutatás egyenkénti átnézéssel lehetséges.

1. doboz Vegyes iratok (1950) 1962, 1964, 1968-1969, 1972-1986

11. A KISZ főiskolai szervezete

1958-1988

2 doboz = 0,24 ifm

A második világháború után független DISZ- (amely 1950-ben alakult), majd KISZ- (megalakult 1957-ben) alapszervezet működött a főiskolán. Az állami vezetés, az igazgatóság és az oktatók szabályzatban rögzített kötelessége volt az ifjúsági szervezet munkájának segítése. Az intézmény KISZ-titkára a főiskolai tanács szavazati joggal rendelkező tagja volt, a tanácsülés napirendi pontjaira is javaslatot tehetett.

A KISZ főiskolai, illetve hallgatói közösségek szerint megalapított szervezeteinek működését az intézmény vezetése először 1972-ben szabályozta részletesen. A KISZ helyi szervezete gondoskodott az iskola vezető szerveinek munkájában részt vevő hallgatói képviselők megválasztásáról. A főiskola KISZ-vezetősége döntési joggal rendelkezett számos kérdésben (a rendkívüli szociális segélyek elosztásában, a kollégium önkormányzati vezetésének megválasztásában, a hallgatók kulturális és sportéletének megszervezésében, a művészeti és tudományos diákkörök működtetésében, a tanulócsoportok vezetőinek kiválasztásában). Az ifjúsági szervezet képviselőit jó néhány esetben egyetértési, véleményezési és kifogásolási jog is megillette. A főiskolai KISZ-szervezet feladatait, a hallgatói jogviszonyból származó jogok gyakorlását a nyolcvanas évek második felében, a hallgatók által választott hallgatói önkormányzat vette át.

A KISZ-szervezet iratai közül az 1958-1988 közötti évekből két doboznyi, vegyes, iktatás nélküli anyag került a levéltárba. Segédletek hiányában az évenként rendezett iratok kutatása egyenkénti átnézéssel lehetséges.

1. doboz	Vegyes iratok	1958-1979
2. „	„	1980-1988

---

12. A szakszervezet főiskolai bizottsága

1971-1988

1 doboz = 0,12 ifm

A Magyar Iparművészeti Főiskola társadalmi szervezetei között működött a szakszervezet helyi alapszervezete is. Az 1956-os szervezeti szabályzat szerint: „A Főiskolán működő szakszervezet támogatja az oktató és nevelő, tudományos és művészeti munkát s előmozdítja a dolgozók jóléti, kulturális és egyéb szükségleteinek kielégítését.”

A főiskolai Szakszervezeti Bizottság elnöke tagja volt a főiskolai tanácsnak, javaslatot tehetett a tanácsülés napirendjére is. 1972-ben a Képzőművészek, Iparművészek és Művészeti Dolgozók Szakszervezetének főiskolán működő alapszervezetének jogait részletesen is szabályozták. A szakszervezet vezetői vagy állandó meghatalmazottai részt vehettek az egyetemi tanács és más főiskolai testületek munkájában. A főiskolai szakszervezeti bizottság ellátta a dolgozók képviseletét és érdekvédelmét, gyakorolta a Munka Törvénykönyvében és más jogszabályokban biztosított egyetértési, véleményezési, javaslattevő, ellenőrzési, kifogásolási és képviseleti jogokat.

A szakszervezet alapszervezetének működése során keletkezett iratokból nagyon csekély mennyiség került levéltárba. A dokumentumok a hetvenes évek elejéről, illetve a nyolcvanas évekből származnak. Az iratokat évenként rendeztük, kutatásuk egyenkénti átnézéssel lehetséges.

1. doboz Vegyes iratok 1971-1974, 1979, 1981-1988

13. Országos Magyar Iparművészeti Társulat

1945-1949

2 doboz = 0,24 ifm

Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat 1885-ben alakult. Működésének célja alapszabálya szerint az volt, „hogy a magyar iparművészetet felkarolja, ápolja és fejlessze, érdekeit gondozza, törekvéseit támogassa és hogy az általános ízlés nemesítésben irányítólag hasson”.

A társulat három szakosztályból (fa- és fémipar; agyag-, üveg- és kőipar; papír-, bőr- és szövőipar) állt. Tagjai művészek, iparosok és „műbarátok” lehettek. Az Iparművészeti Társulat megalakulása után megindította a Művészi Ipar című folyóiratot, vezetősége nagy szerepet játszott az Iparművészeti Múzeum felépítésének kiharcolásában. Az 1900-as évek elejétől számos hazai kiállítást szerveztek, s a nemzetközi kiállításokon való magyar bemutatkozás is a társaság égisze alatt zajlott (1900: párizsi világkiállítás, 1902: Torino, 1903: első karácsonyi kiállítás az Iparművészeti Múzeumban, 1904: St. Louis, 1905: Velencei Biennálé, Kaposvár, Arad, Miskolc, Debrecen, 1906: Milánó). Ebben az időszakban értékes díjakkal dotált pályázatokat is meghirdettek.

Az első világháború idején a külföldi kiállításokon való részvétel lehetősége megszűnt. 1917-ben indították meg a Magyar Iparművészet című folyóiratot. A húszas évektől újból a kiállítások rendezése vált a társulat egyik legfontosabb tevékenységévé. Ezek közül kiemelkedő jelentőségű volt az Iparművészeti Iskola ötvenéves fennállását ünneplő 1930-as kiállítás. 1935-ben a társulat alapításának ötvenedik évfordulóját Jubiláris Kiállítás köszöntötte. Az ugyanebben az évben megrendezett brüsszeli világkiállításon „Grand-Prix” díjat nyertek a magyar iparművészek. 1939-ben a Magyar Iparművészek Országos Egyesületével együtt rendezték meg az Első Országos Magyar Iparművészeti Tárlatot, amely szintén nagy sikert aratott. Az év másik jelentős eseménye a New York-i világkiállításon való részvétel volt. A második világháború ideje alatt 1941-ben a lipcsei vásáron szerepeltek utoljára külföldön magyar művészek. Itthoni utolsó kiállításukat 1943 decemberében nyitották meg Művészet az iparban 1943. Üveg- és fémkiállítás címmel.

A társulat székháza 1945 januárjában bombatámadás, fosztogatás és tűzvész következtében kiállítási termeivel, mintaraktáraival, irodahelyiségeivel, minden berendezésével és gyűjteményével együtt megsemmisült. Az irattár is a lángok martaléka lett.

Az Iparművészeti Társulat már 1945 nyarán megtartotta első választmányi ülését, amelyen az új kormányzat munkájának támogatásáról

---

döntöttek. Az új viszonyokhoz való alkalmazkodás ellenére a negyvenes évek végén a társulat önállósága megszűnt, beolvadt az ekkor létrehozott Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségébe.

A huszadik század elejétől a társulat szoros kapcsolatban állt az Iparművészeti Iskolával. Az általuk szervezett kiállítások bemutatkozási lehetőséget nyújtottak a fiatal iparművészek számára. Az 1940/41-es tanévtől évente két művészképzős növendék számára adományoztak 120-120 pengős ösztöndíjat. A kitüntetéssel végzett hallgatók három évig tagdíjmentesen lehettek a társulat tagjai. Az 1938-as Iparművész Kongresszuson az intézmény főiskolává való átszervezését is támogatták, az egész iparművész-társadalom nevében.

A levéltárba a társulat 1945-1949 közötti működését dokumentáló töredékes iratanyag került be. A fond iktatott iratokat, közgyűlési, választmányi ülési jegyzőkönyveket tartalmaz, évenként rendezve. Segédletek hiányában a kutatás egyenkénti átnézéssel lehetséges.

1. doboz	Közgyűlési, választmányi jegyzőkönyvek	1945-1949
2. „	Iktatott iratok	1946-1949

20. Háziipari szakosztály

1907-1910

7 doboz, 3 kötet = 0,9 ifm

Az Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskolában a XX. század elején a műhelyoktatás egyik központja Kőrösfői-Kriesch Aladár gödöllői szőnyegkészítő telepe volt, amely az 1906/1907-es tanévben került az intézmény irányítása alá. Működését az 1907/1908-as tanévtől kezdte meg, Dékányi Árpád halasicsipke-készítő Kígyó téri tanműhelyével együtt.

A háziipari tevékenységek, elsősorban a csipkeverés elterjesztését vállalta magára az iskola Háziipari osztály néven ekkor megalakuló szakosztálya. A szakosztály tevékenységét fővárosi és vidéki csipkeverő tanfolyamok szervezésével, vidéki munkatelepek létrehozásával kezdte. 1908 nyarán száz vidéki tanítónőt képeztek ki a csipkekészítés ismereteinek továbbadására. Az 1908/1909-es tanévben már tizenkét vidéki telepen folyt az oktatás, amely a női kézimunka valamennyi fajtájára kiterjedt.

A fejlesztés azonban már a következő évben leállt, mivel a betanított munkásnők állandó foglalkoztatása és a kész termékek értékesítése meghaladta az iskola lehetőségeit. A munkatelepek ügyeinek intézését az Országos Háziipari Szövetkezet vette át, a szakosztály keretében folyó oktatást pedig az 1911-ben alakult textil szakosztály, amelynek egyik részlege a gödöllői műhely lett.

A fond *a* állagát az 1908. és 1909. években keletkezett és levéltárba került iktatott iratok alkotják. A *b* állagban az 1907–1910-es évekből származó iktatás nélküli, vegyes iratokat, valamint a szakosztály 1908-as pénztári főkönyvét helyeztük el. Az iratokat évenként rendeztük, kutatásukat két iktatókönyv segíti, a többi esetben az anyag feltárása egyenkénti átnézéssel lehetséges.

20/a Iktatott iratok

1908-1909 (1910)

5 doboz, 2 kötet = 0,65 ifm

1.	doboz	1908	(1-3300)
2.	„	1909	(1-60)
3.	„	1909	(61-400)
4.	„	1909	(401-1000)
5.	„	1909	(1001-3000)

Iktatókönyvek

1.	kötet	Iktatókönyv	1909
2.	„	„	1910

20/b Vegyes iratok

1907-1910

2 doboz, 1 kötet = 0,25 ifm

1.	doboz	Vegyes iratok	1907-1909
2.	„	„	1909-1910
3.	kötet	A Háziipari osztály pénztári főkönyve	1908

21. Építészeti tanszék

1964-1985

9 doboz = 1,08 ifm

A Magyar Iparművészeti Főiskolán 1964-ben az egyetemes felsőoktatási reform végrehajtásaként a tanulmányi rendszer teljes átalakítására került sor. Az oktatás korábbi szervezeti egységeiként működő tanszakok helyett tanszéki keretek között folyt tovább a munka. Az öt ágazati tanszék egyikeként ekkor alakult meg az Építészeti tanszék.

Az átszervezés tulajdonképpen csak névleges változást jelentett, mivel a főiskolán az építészképzés közel nyolcvanéves múltra tekintett vissza ebben az időben. Az Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskolán 1899-ben jött létre a „Lakásberendezési és iparművészeti rajzolóknak és tervezőknek szakosztálya”, amely az 1890 óta működő, elsősorban ötvösök és kárpitosok által látogatott esti tanfolyam tevékenységét folytatta. A szakoktatás során a növendékek a különböző alapanyagból készülő berendezési tárgyak tervezését, kivitelezését, világi és egyházi belső terek kialakításának fortélyait sajátították el.

Az Iparművészeti Iskolán 1924-ben megszervezett Belső építőművészeti szakosztály keretei között a húszas évek második felétől már komplex építészképzés folyt. A tananyag legfontosabb egységei a bútortervezés, a középítéstan, a történelmi-stílus-tanulmányok és -gyakorlatok, a belső kiképzések tervezése, az építészeti tervezés, valamint a magyar népművészet, magyar otthon voltak.

A szakosztály elnevezése és oktatási programja 1949-ben megváltozott. Az ekkor kialakított Belsőépítő főtan szakon belül belsőépítő, bútortervező és kiállítástervező tanszakokat különítettek el. Ez a szervezeti felépítés 1956-ban úgy módosult, hogy csupán a belsőépítészeti tanszak maradt meg. Az 1964-es átszervezés után az építészeti tanszék oktatóinak célja olyan átfogó építészeti szemlélettel rendelkező művészek nevelése volt, akik képesek az építészeti tervezésre, belső terek művészi kialakítására, valamint a műszaki kivitelezés irányítására is. A képzés része volt a bútortervezés és berendezéstervezés, a lakás- és kiállítástervezés, valamint egyéb belsőépítészeti jellegű feladatok megoldásához szükséges ismeretek elsajátítása is.

Az oktatás tartalma és formája a nyolcvanas évek elejéig lényegében változatlan maradt. 1983-ban újabb jelentős szerkezeti átalakulásra került sor a főiskolán. Az új képzési céloknak megfelelően a tanszékek megszűntek, helyettük speciális feladatokat ellátó intézetek alakultak, amelyek több korábbi oktatási egység egyes részeinek összevonásával

---

jöttek létre. Az Építészeti tanszék is ekkor fejezte be működését, oktatói a tervezőképzés különböző területeit ellátó intézetekben folytatták tevékenységüket.

Az Építészeti tanszék fondján belül két állagot alakítottunk ki. A főiskola többi szervezeti egységéhez viszonyítva a tanszéken gondos iratkezelés folyt. Ezt jelzi, hogy az *a* állagban elhelyezett iktatott iratok mennyisége három doboz, a sorozat a tanszék működésének teljes időszakát átöleli.

A *b* állag a fennmaradt, nem iktatott vegyes iratokat tartalmazza. Ezeket az anyagokat tematikusan rendezve helyeztük el a dobozokban, keletkezésük ideje 1975-1985 közé esik.

Mindkét állag iratanyaga évenként rendezett, kutatásuk egyenkénti átnézéssel lehetséges, mivel egykorú segédletek nem kerültek levéltárba.

21/a Iktatott iratok

1964-1983

3 doboz = 0,36 ifm

1. doboz	Iktatott iratok	1964-1976
2. „	„	1977-1979
3. „	„	1980-1983

21/b Vegyes iratok

1975-1985

6 doboz = 0,72 ifm

1. doboz	Költségvetésen kívüli munkák	1975-1980
2. „	Oktatási ügyek	1976-1983
3. „	Pályázati felhívás	1976-1983
	Tanulmányi kirándulás	1976-1982
	Művésztelep	1978
4. „	MTA, szerződéses munka	1978
5. „	Előkészítő tanfolyam	1979-1980, 1980-1981
6. „	Tervezési feladatok	1984-1985

22. Textiltervező tanszék

1951-1983

6 doboz, 1 kötet = 0,74 ifm

A Magyar Iparművészeti Főiskolán 1964-ben, a felsőoktatási reform részeként a többi tanszékkel egyidőben létesült a textiltervező művészek képzését szolgáló Textiltervező tanszék. Ezen iparművészeti ág képviselőinek oktatása 1907-ben kezdődött az Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskolán. Ebben az évben került az iskola irányítása alá Körösfői-Kriesch Aladár gödöllői szőnyegszövő, valamint Dékányi Árpád pesti halasicsipke-készítő műhelye.

A hazai csipkeipar fejlesztését, a szöttes- és varrottaskészítés elsajátítását a gyorsan alakuló vidéki munkatelepeken beindított tanfolyamok tették lehetővé. 1908/09-ben már tizenkét műhely működött az ország különböző részein. Munkájukat 1910-ig az iskola Háziipari osztálya szervezte. A foglalkoztatási és értékesítési nehézségek miatt a telepek ügyeinek intézését ebben az évben az Országos Háziipari Szövetkezet vette át.

A textilművészeti ágazat képviselőinek képzésére 1911-ben önálló Textiltervező szakosztály létesült. A növendékeknek az eddig is oktatott kézműipari technikák elsajátítására, egyszerűbb ruhatervezési feladatok megoldására adott lehetőséget az új szakosztály, amelynek a gödöllői szőnyegkészítő telep is egyik műhelyrészlegévé vált. 1912-ben a kézi-festés és filmnyomás, 1920-ban pedig a divat- és jelmeztervezés oktatásával bővült az osztály tanulmányi programja.

Az 1924-ben kiadott szervezeti szabályzat szerint „a textiloktatás célja oly erők képzése, akik ízlésük és szaktudásuk által a textilipar körébe tartozó összes feladatokat úgy megtervezni, mint különböző technikákban kivitelezni képesek”. A szakosztály ezeknek az elveknek megfelelően folytatta működését 1949-ig.

A főiskolai cím megszerzése szervezeti átalakulással járt együtt. 1949-től a Textiltervező főtanterv keretében szövöttanyag-tervező, nyomottanyag-tervező és ruhatervező tanszak működött. Az ötvenes évek elején átmenetileg textilrestaurátor szakon is folyt az oktatás. 1956-ban újabb nagyméretű átszervezésre került sor, amelynek eredményeként négy főtanterv maradt. Ezek egyike a textil volt, amely a kötszövöttanyag-tervező tanszakkal bővült.

Az 1964-es általános felsőoktatási reform követelményeinek megfelelően 1965. szeptember 1-jétől a textilművészek képzésére Textiltervező tanszéket hoztak létre. A főiskola oktatási-nevelési programja szerint: „A képzés célja szövött, nyomott, kötszövött-anyagtervezők és az öltöz-

---

ködéskultúra sajátos igényeit kielégítő tervezőművészek nevelése. A textiltervező művész feladata a korszerű nagyüzemi tervezési feladatok megoldása és a hagyományokon alapuló kézi technikák művelése.”

A hatvanas évek második felében a tanszéken belül önállósult a Gobelin- és szőnyegtervező, valamint az Öltözködési tárgyakat tervező szakcsoport. Az 1972-es szervezeti és működési szabályzat az előző két különálló szakcsoport mellett még négy oktatási egységet nevezett meg a tanszéken. (Ezek: a kézfestő- és nyomottanyag-tervező, a szövöttanyag-tervező, a kötött- és hurkoltanyag-tervező, valamint a ruházati formatervező szakcsoport.)

Újabb változásokra a nyolcvanas években került sor. 1983-ban megszűntek a tanszékek. A létrejött intézetek közül az általános képzésért az Alapképzési és az Elméleti Intézet volt felelős. A textilágazat szaktárgyainak oktatását a Tervezőképző Intézet szakmai stúdiói (Gobelin- és szőnyegtervező, Textil, Ruházati formatervező, Jelmeztervező), valamint a Mesterképző Intézet kézműves tervező műhelye látta el. A műhelygyakorlatok a Gyakorlati képzés Intézetének I. számú ágazati műhelyében zajlottak. 1986-ban a Tervezőképző Intézet szervezete ismét átalakult. A textilágazatot a Textilipari formatervező- és az Öltözködési tervező stúdió négy-négy kurzusa képviselte az intézeten belül. Napjainkban a kilencvenes években visszaállított tanszék, illetve az alárendelt műhelyek adják a szakoktatás kereteit.

A textilművész-képzésre vonatkozó iratok közül az 1951-1983 közötti évekből származóak kerültek levéltárba. Ebben az időszakban Textiltervező tanszék elnevezéssel működött a leghosszabb ideig ez az oktatási egység, ezért bár az iratok egy része jóval korábban keletkezett, ezt a nevet választottuk a fond megjelölésére.

Az *a* állagban csekély mennyiségű iktatott iratot helyeztünk el, évenként rendezve. A *b* állag az iktatás nélküli, vegyes iratokat tartalmazza. Az öt doboznyi anyagban tanszéki programok, beszámolók, értekezletek jegyzőkönyvei, diplomafeladatok, oktatókra vonatkozó iratok találhatóak. Az iratokat tematikusan, azon belül évenként rendeztük. A kutatás egyenkénti átnézéssel lehetséges, az iktatott iratok esetében egy darab, nyolcvanas évekből származó iktatókönyv áll rendelkezésre.

22/a Iktatott iratok

(1980) 1981-1983

1 doboz, 1 kötet = 0,14 ifm

1.	doboz	Iktatott iratok	1981-1983

Iktatókönyvek

1.	kötet	Iktatókönyv	1980-1982

22/b Vegyes iratok

1951-1982

5 doboz = 0,6 ifm

1.	doboz	Tanszéki programok, beszámolók	1951-1980
2.	„	Diplomafeladatok	1953-1968
3.	„	Oktatási ügyek	1960-1982
4.	„	Tanszaki értekezletek	1961-1965
5.	„	Oktatók	1962-1980

---

23. Ipari formatervező tanszék

1953-1984

4 doboz, 3 kötet = 0,52 ifm

A Formatervező tanszék 1964-ben jött létre, a főiskolai reformnak megfelelő szerkezeti átalakítás során. A tanszéken belül a hagyományos anyagok, műanyagok formálására és gépipari eszközök, szerszámok tervezésére képes művészek képzése folyt.

A gépipari formatervezés oktatása 1950-ben indult meg, ötvös iparművészek képzésében a főiskola ekkor már nyolcvanéves tapasztalattal rendelkezett. Az Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskolán 1883-ban alakult meg az Ötvös-vésnök szakosztály, amelynek tevékenysége 1895-ben a zománcozás ismereteinek oktatásával bővült. 1899-ben már Ötvösségi és zománcozási szakosztályként működött, ez az elnevezés a két világháború között is megmaradt.

1912-től a képzési program a fémöntés technikájának ismertetését is tartalmazta. Ettől az időszaktól kezdődően a fémvésés, az ékszerészet és a kisplasztikai oktatás is nagyobb szerepet kapott a szakosztály munkájában. Az érem- és kisplasztikai képzés az első világháború éveiben szünetelt, újraindítására 1919-ben került sor, majd 1928-ban megalakult az Érem- és kisplasztikai szakosztály.

A második világháború után akadémiaként újjáalakuló iskolában Ötvösművészeti szakosztály keretein belül folytatódott az oktatás. A főiskolai cím elnyerése után 1949-től Fém- és ötvös főtanszak működött, amelynek két szervezeti egységét a fém és az ötvös tanszak alkotta. 1953-ban nagyarányú átszervezés eredményeként csak négy főtanszak maradt a főiskolán. A változásokat az 1956-os szervezeti szabályzat rögzítette. Az öntés és kovácsolás megszűnésével az ötvös tanszak a díszítőszobrász főtanszak egyik egysége lett, a díszítőszobrász, a kerámia és a porcelán tanszak mellett.

1964-ben ezekhez a képzési ágakhoz csatolták az ipari formatervezést, a megalakuló új szervezeti egység a Formatervező tanszék elnevezést kapta. Az ebben az évben megfogalmazott főiskolai oktatási-nevelési program még főtanszokról beszélt, és feladatait a következőképpen jelölte meg: „A főtanszak oktatási-nevelési tevékenysége arra irányul, hogy a hallgatókat mesterségbeli, technológiai ismeretek alapján alapos plasztikai műveltséggel rendelkező keramikus, porcelános, üveg, fém, ötvös és gépipari formatervező művészekké képezze ki.” A kerámia, porcelán, üveg szakágazat 1966-ban önálló tanszékké alakult, így a hetvenes évek elejétől az új elnevezéssel működő Ipari formatervező tanszék Szerszám- és gépipari formatervező, illetve Ötvös szakcsoportból állt.

1983-ban a tanszékek feladatait az új oktatási koncepciónak megfelelő intézetek vették át. Az általános képzés az Alapképzési és az Elméleti Intézet irányításával folyt. Az egyes szakágak elméleti tananyagainak elsajátítását a Tervezőképző Intézet szakmai alapon szerveződött stúdiói és a Mesterképző Intézet megfelelő műterme biztosította. A feladatok kivitelezésére az ágazati műhelyben került sor.

A formatervező, illetve ötvös hallgatók szakmai képzése a gépipari, faipari, fémipari, műanyagipari formatervező, valamint a fémműves stúdióban folyt. A tervek megvalósítására a II. számú ágazati műhely állt rendelkezésre. A Mesterképzőben az Ipari formatervező és a Kézműves tervező műterem volt az oktatás színtere. 1986-ban a Tervezőképző Intézetben belül végrehajtott átszervezés során a Terméktervező stúdió egyes kurzusai váltak a szakmai képzés fórumaivá. A kilencvenes években részben visszaállították a tanszéki rendszert. A napjainkban is Formatervező tanszék elnevezéssel működő szervezeti egységen belül ergonómiai laboratórium, modellező és fémműhely segíti az oktatást.

A fond megjelölésére azért választottuk az Ipari formatervező tanszék elnevezést, mivel az oktatási egység ezen a néven működött a leghosszabb ideig, és az iratok nagy része ebből időszakból került a levéltárba. A tanszéken viszonylag gondos iratkezelés folyt. Ennek köszönhetően az *a* állagban három doboznyi iktatott iratot helyeztünk el. A *b* állag az iktatás nélküli, vegyes iratokat tartalmazza. Az iratokat évenként rendeztük, a kutatást az iktatott iratok esetében három iktatókönyv is segíti.

23/a Iktatott iratok

1969-1983

3 doboz, 3 kötet = 0,39 ifm

1.	doboz	Iktatott iratok	1969-1975
2.	„	„	1976-1981
3.	„	„	1982-1983

Iktatókönyvek

1.	kötet	Iktatókönyv	1969-1972
2.	„	„	1973-1976
3.	„	„	1977-1983

23/b Vegyes iratok

1953-1984

1 doboz = 0,12 ifm

1.	doboz	Vegyes iratok	1953-1984

---

24. Továbbképző Intézet

1969-1982

3 doboz, 1 kötet = 0,38 ifm

A főiskolán 1969 februárjában kezdte meg működését a Továbbképző tagozat. Feladata az Iparművészeti Főiskola, a Képzőművészeti Főiskola, a Színház- és Filmművészeti Főiskola, esetleg a Műszaki Egyetem gépész-, építés- és textilmérnöki szakán felsőfokú művészeti vagy műszaki végzettséget szerzett fiatal szakemberek továbbképzése. A tagozaton elméleti és gyakorlati képzés is folyt. Önálló szervezeti egységként működött, élén a Továbbképző tanács állt, amelynek vezetője a mindenkori igazgató volt. Oktatói kara a főiskola szakembereiből és külső, meghívott előadókból állt.

Az 1972-ben kiadott főiskolai szervezeti és működési szabályzatban már Továbbképző Intézet elnevezéssel, a tanszéki rendszeren belül, továbbra is önálló intézményként szerepelt. Élén ekkor tanszékvezető állt, akit a főiskola tanárai és docensei közül öt év időtartamra az egyetemi tanács bízott meg.

Az 1978-as főiskolai ügyrendben szervezetileg a rektorhoz tartozó önálló oktatási egységként szerepelt, vezetőjének kinevezését a rektor javaslatára az egyetemi tanács fogadta el. Az intézet önállósága 1983-ban szűnt meg, amikor a szervezeti átalakítás során létrehozott Elméleti Intézet Továbbképzési osztályaként folytatta tevékenységét.

A fond *a* állagát két doboznyi iktatott irat alkotja, amelyek az 1969-1982 közötti időszakban keletkeztek. A *b* állag a másoddiplomások törzslapjait tartalmazza az 1981-1982-es évekből. Az iratokat évenként rendeztük, kutatásuk segédletek hiányában egyenkénti átnézéssel lehetséges.

24/a Iktatott iratok

1969-1982

2 doboz, 1 kötet = 0,26 ifm

1.	doboz	Iktatott iratok	1969-1978
2.	„	„	1979-1982

Iktatókönyvek

1.	kötet	Iktatókönyv	1982

24/b Másoddiplomások törzslapjai

1981-1982

1 doboz = 0,12 ifm

1. doboz Másoddiplomások törzslapjai 1981-1982

---

25. Alapképzési Intézet

1983-1988

2 doboz = 0,24 ifm

Az Iparművészeti Főiskolán 1983-ban elfogadott szervezeti- és működési szabályzat rögzítette az intézmény oktatási szervezeti egységeinek átalakítását. Az 1972-től működő tíz önálló oktatási egység (nyolc tanszék, egy intézet és a lektorátus) helyett egy tanszék és öt intézet jött létre: Alapképzési Intézet, Tervezőképző Intézet, Mesterképző Intézet, Gyakorlati képzés Intézete, Elméleti Intézet, amelyek az oktatás-nevelés, valamint a tudományos munka meghatározott feladatain túl, speciális (továbbképzési, minősítési, tervezési, termelési, kutatási) feladatokat is megvalósító oktatási szervezeti egységek voltak. Az intézeteken belül intézeti osztályok, stúdiók, ágazati műhelyek és műtermek működtek. Az intézet vezetőjét a főiskola tanárai vagy docensei közül az egyetemi tanács javaslatára a miniszter nevezte ki. Munkájában az intézeti tanács és az igazgatóhelyettes segítette.

A főiskola szervezeti átalakításával a képzési rendszer is megváltozott. A tervező szakokon kétfokozatú képzést vezettek be. Az első fokozatot főiskolai, míg a másodikat egyetemi oklevéllel lehetett befejezni. A tanári és menedzseri szakokat, valamint az inkább képzőművészeti jellegű gobelin szakot csak egyetemi oklevéllel lehetett zárni. Az új képzési rendben a felvétel elsősorban a kreatív készségek mérése alapján, szak megjelölése nélkül történt. A felvett hallgatók az első két félévben általános képzésben részesültek, amelyhez formai keretet az Alapképzési Intézet adott.

Az intézet az 1983-as reform bevezetése után kezdte meg működését, feladatai közé tartozott a szakmai alapismeretek oktatása és az alkotói rátermettség pontos megítélése. Az egyéves intézeti alapozás során a hallgatók személyiségformáló-feltáró, alkotókészséget fejlesztő komplex tervezési formában plasztikai, szerkezeti, rajzi, világnézeti és szakelméleti oktatást kaptak. Az intézet keretében négy osztály működött: plasztikai, rajz-fotó, komplex alapképzési és az intézeti laboratórium.

1986-ban az osztályok szerkezete kis mértékben átalakult: a komplex alapképzési és plasztikai osztály mellett rajzi és térkísérleti osztály működött. Ez utóbbin belül külön egységként szerveződött meg az alkalmazott plasztikai és síkalakítási kurzus.

Az Alapképzési Intézet ma is alapvető oktatási egysége az intézménynek. Iratai közül két doboznyi került az 1983-88-as évekből a levéltárba, amelyek évenként rendezettek és egyenkénti átnézéssel kutathatók.

25/a Iktatott iratok

1983-1988

1 doboz = 0,12 ifm

1. doboz Iktatott iratok 1983-1988

25/b Vegyes iratok

1983-1988

1 doboz = 0,12 ifm

1. doboz Vegyes iratok 1983-1988

---

26. Tervezőképző Intézet

1983-1987 (1990)

3 doboz = 0,36 ifm

A Tervezőképző Intézet az 1983-as szervezeti reform megvalósítása után alakult meg. 1983-86 között az intézet huszonegy stúdiójában az iparművészet minden ágazatát képviselő tervezők felkészítése folyt. A hallgatók az Alapképzési Intézetben teljesített két félév után, bizottsági döntés alapján szakosodtak, és a harmadik félévtől a Tervezőképző Intézetben folytatták szakos, főiskolai szintű tanulmányaikat.

1986-ban az intézet belső szervezete megváltozott. Nyolc stúdióban folyt tovább az oktatás (környezeti formatervező, terméktervező, szilikátipari formatervező, textilipari formatervező, öltözképző, alkalmazott grafikai, vizuális kommunikációs tervező, tárgyrestaurátor). A stúdiókon belül kurzusoknak nevezett egységekben zajlott a szakirányú képzés.

A fond *a* állagában az intézet alapvető oktatási feladataira vonatkozó iratok találhatóak az 1983-87-es évekből. A *b* állagban a Tervezőképző Intézet szervezeti keretein belül működő, de intézményközi feladatai miatt közvetlenül a rektor felügyelete alatt álló központi konzultációs csoport iratai találhatóak, amelyet az ipari formatervező-képzés és ipari formatervezési alapismeretek oktatásának koordinálására és színvonalának emelésére hozták létre. A csoport a főiskola hallgatói és oktatói részére belső, míg a társintézmények hallgatói részére külső konzultációkat szervezett (pl. szakválasztás; szakra irányítás; tervezési témaválasztás; témacsoportos konzultáció; szimpozion jellegű konzultáció egy-egy kiemelt témára; kurzusok szervezése társintézmények, ipari szakemberek részére Ipari formatervezési alapismeretek címmel; MIF-diplomások részére kiegészítő, szakosító programok szervezése; ipari formatervezés tantárgyak oktatási programjainak véleményezése). A központi konzultáció iratai az 1986-87-es évekből kerültek a levéltárba. Az iratok segédletek híján, egyenkénti átnézéssel kutathatók.

26/a Iktatott iratok

1983-1987 (1990)

2 doboz = 0,24 ifm

1. doboz	Iktatott iratok	1983-1985
2. „	„	1986-1987 (1990)

26/b Központi konzultációk

1986-1987

1 doboz = 0,12 ifm

1. doboz Központi konzultációk 1986-1987

---

27. Mesterképző Intézet

(1984) 1986-1990

1 doboz, 1 kötet = 0,14 ifm

A Mesterképző Intézet a többi intézettel azonos időben (1983) alakult meg. Az intézet célja a mesterfokon képesített tervezők, iparművészek, másoddiplomások képzése, akik alkalmasak a megfelelő szakterület bármely feladatának alkotó módon történő önálló megoldására.

Az intézetben azok a hallgatók tanulhattak, akiknek a hatodik félév végén benyújtott pályázatát a bíráló bizottság elfogadta. Ez a bizottság döntött arról is, hogy a különféle munkaterületekről jelentkező, korábban főiskolai szintű oklevelet, esetleg műszaki képzettséget szerzett tervezők és mérnökök közül kit, milyen szakra vesz fel mesterképzésre. Az intézetben belül négy műterem és három csoport működött:

- Ipari formatervező műterem,
- Kézműves tervező műterem,
- Vizuális kommunikációs műterem,
- Környezeti formatervező műterem,
- Másoddiplomás tervezőket képző csoport,
- Központi konzultációs csoport,
- Tárgyrestaurátor-képző csoport.

1986-tól négy önálló műterem működött (a IV. műterem része volt a MIF kecskeméti részlege).

Az intézet anyagából csak töredékek kerültek levéltári megőrzésre az 1986-90 közötti évekből, és egy iktatókönyv 1984-88-ból.

1. doboz Iratok (hiányos!) 1986-1990

Iktatókönyvek

1. kötet Iktatókönyv 1984-1988

28. Elméleti Intézet

1983-1990

6 doboz, 1 kötet = 0,74 ifm

Az Elméleti Intézet 1983-ban kezdte meg működését. Feladata az alapképzés, a tervezőképzés és a mesterképzés elméleti tárgyainak előadása. Az idegen nyelv oktatás mellett a Továbbképző Intézet beolvasztásával a továbbképzés, valamint a tanár- és menedzserképzés megszervezéséről is gondoskodott. Tudományos tevékenységként a vizuális és a környezeti kultúrával kapcsolatos kutatómunkát is folytatott.

Az intézet szervezeti egységei a következők voltak:

- Tervezéselméleti osztály,
- Művelődési tárgyak osztálya,
- Idegen nyelvi lektorátus,
- Művészeti igazgatásszervező- (menedzser-) képző osztály,
- Tanárképző osztály,
- Továbbképző osztály,
- Kutatásszervezési osztály.

Az Elméleti Intézet üzemeltette a Könyvtár és Információs Központot is. Az intézet elnevezése 1986-ban Elméleti és Továbbképző Intézetre változott. A Tanárképző osztály kivált a szervezeti egységek közül, és önálló intézetként folytatta tevékenységét. A tovább működő többi osztály mellett két új szervezeti egység kapcsolódott az intézethez. Az egyik a főiskola szentendrei részlege, a másik a szaklektorátus, amely a fakultatív kurzusok szervezéséért volt felelős.

A kurzusrendszerű oktatás bevezetésére 1987-től került sor. A fakultatív szakkurzusok és a szabad kurzusok a főiskola oktatási rendjébe beépülve, félévenként kétszer két hét időtartamúak voltak. A főiskola oktatói mellett külső előadók tartották a programokat, amelyek elméleti és gyakorlati jellegűek is lehettek. Egy részük az alapismeretekre épült, vagy éppen azok elmélyítésére szolgált. A szabad kurzusok a szellemi-szakmai élet egy-egy speciális területébe való betekintésre adtak lehetőséget, ezek közül a hallgatók érdeklődésüknek megfelelően választhattak.

Az intézet iktatott irataiból két doboznyi került a levéltárba. A *b* állag a vegyes, iktatás nélküli iratokat tartalmazza. A *c* állag az előbbieken ismertetett kurzusprogramok tematikáit, az előadók munkaszerződéseit, illetve a szervezés során keletkezett iratokat tartalmazza. Az anyag évenként rendezett, egy iktatókönyv áll a kutatók rendelkezésére.

28/a Iktatott iratok

1983-1990

2 doboz, 1 kötet = 0,26 ifm

1. doboz	Iktatott iratok	1983-1986
2. „	„	1987-1990

Iktatókönyvek

1. kötet	Iktatókönyv	1984-1988
----------	-------------	-----------

28/b Fakultatív kurzusprogramok

1987-1990

3 doboz = 0,36 ifm

1. doboz	Fakultatív kurzusprogramok	1987-1988
2. „	„	1989
3. „	„	1990

28/c Vegyes iratok

1983-1989

1 doboz = 0,12 ifm

1. doboz	Vegyes iratok	1983-1989
----------	---------------	-----------

29. Gyakorlati képzés Intézete

1983-1992

2 doboz, 2 kötet = 0,28 ifm

Ez a szervezeti egység is az 1983-tól létrejött intézetek egyike. Feladata a tervezőművészek, ipari formatervezők gyakorlati, mesterségbeli, technológiai oktatása, a tanult munkák kivitelezése, valamint a tantervi feladatoktól eltérő, de azokkal összefüggő munkák elvégzése volt.

1983-ban négy ágazati műhely működött, amelyek a Tervezőképző Intézet stúdióiban és a Mesterképző Intézetben kidolgozott tanulmánytervek megvalósítását, illetve modellek, prototípusok kivitelezését is vállalták. A főiskolai műhelyrendszer ezeket a feladatokat részben külső kapcsolatai révén (vállalatok, szövetkezetek, kutatóintézetek segítségével) tudta megvalósítani.

Az ágazati műhelyek mellett Modellező és makettkészítő műhely is működött. Feladata az Alapképző Intézet oktatási programjához kapcsolódó szakoktatás ellátása volt (a kéziszerszámok használatának elsajátítása, a tervezési munkák megvalósításához szükséges technikák, technológiák megismerése és begyakorlása).

1986-tól átszervezték az intézetet. A korábbi négy ágazati műhely tovább működött, melléjük önálló egységként megszervezték a video- és az oktatástechnikai labort. A korábbi Modellező és makettkészítő műhely Tér- és tárgymodell laborrá alakult. A központi fotó- és mikrofilmlabort a nyomda- és papíripari ágazathoz csatolták.

Az intézet működésével kapcsolatos iratok két doboznyi mennyiségben, az 1983-90-es évek közötti időszakból kerültek a levéltárba. A kutatást 1981-92 között vezetett iktatókönyvek segítik.

1. doboz	Iktatott iratok	1983-1985
2. „	„	1986-1990

Iktatókönyvek

1. kötet	Iktatókönyv	1981-1986
2. „	„	1986-1992

---

30. Menedzserképző Intézet

1984-1990

2 doboz, 2 kötet = 0,28 ifm

A Magyar Iparművészeti Főiskolán 1988 szeptemberétől önálló Menedzserképző Intézet működik. A művészeti szakmenedzserek képzésére a főiskola vezetése az Elméleti Intézetben belül művészeti igazgatásszervező-képző osztályt hozott létre, amelynek tényét az 1983-as szervezeti és működési szabályzat is rögzítette. A tényleges képzés 1986 februárjában indult az akkor már Elméleti és Továbbképző Intézet néven működő oktatási egységben. A következő évben a Vizuális Nevelési Központ vette át a program irányítását, 1988-tól pedig a Menedzser- és Továbbképző Intézet szervezésében folyik az oktatás.

A képzés posztgraduális jellegű, önköltségi alapon működik. Kezdetben az iparművészethez vagy a formatervezéshez kapcsolódó területen dolgozók felvételére gondoltak csak, de mivel az országban máshol nem indult ilyen jellegű képzés, ezért a hallgatók a művészeti élet egyéb területeiről is érkeztek.

Az oktatási program fő egységeit a társadalomtudományi alapismeretek (kultúrtörténet, esztétika), szakmai ismeretek (szaktörténet, szakelmélet), vezetési, szervezési szakmai ismeretek (marketing szakterület), valamint együttműködési, kommunikációs és tárgyalási tréningek alkották. A hallgatók a képzés végén iparművészeti és tervezési szakmenedzser diplomát kaptak.

A program indulásakor az oktatói személyzet elsősorban vendég előadókból állt. Az intézetté alakulás után tudományos munkatársak alkalmazására került sor. 1989-ben egy félállású egyetemi docens, egy tanársegéd, három tudományos főmunkatárs, egy tudományos munkatárs és egy adminisztrátor alkotta az intézet személyi állományát. Mellettük továbbra is meghívott előadók tartották az órák jelentős részét. Az állandó alkalmazásban álló oktatók közül hárman egy marketingcsoportot alkottak. Ők az oktatás mellett piaci igényeket kielégítő tervezési programokon is dolgoztak. Munkájuk lett az alapja a nyolcvanas évek végén létrehozott Innovációs Parknak. A park olyan vállalkozó szervezet volt, amely a képzés gyakorlati részeként külső megrendelők számára dolgozott, bevételei pedig hozzájárultak az oktatás költségeinek fedezéséhez.

A menedzserképzés iratanyagából csak töredékek kerültek levéltárba. Az összesen két doboznyi anyag az 1984-1990 közötti időszakból származik. Az iratokat évenként rendeztük, kutatásuk egyenkénti átnézésével lehetséges.

30/a Iktatott iratok

1984-1990

1 doboz, 1 kötet = 0.14 ifm

1. doboz Iktatott iratok (hiányos!) 1984-1990

Iktatókönyvek

1. kötet Iktatókönyv 1984-1988

30/b Innovációs Park

1988-1990

1 doboz, 1 kötet = 0,14 ifm

1. doboz Iktatott iratok 1988-1990

Iktatókönyvek

1. kötet Iktatókönyv 1988-1989

---

31. Vizuális Nevelési Központ

1984-1990

3 doboz = 0,36 ifm

A Magyar Iparművészeti Főiskola Vizuális Nevelési Központja 1987 őszen kezdte meg működését. A főiskola Budapesten, a II. kerületben a Henger utca és a Tölgyfa utca sarkán egy háromszintes (1500 négyzetméteres) épület birtokába jutott, amelynek egy részét önerőből felújította, és itt helyezte el a sok speciális feladat ellátását is vállaló oktatási egységet, a Vizuális Nevelési Központot.

A központ kiemelkedő fontosságú része a Tölgyfa Galéria, amely nyilvános kiállító teremként működött. Feladata elsősorban az intézményben folyó munka eredményeinek bemutatása, kiállítási lehetőségek nyújtása a fiatal iparművészek számára. A galériában került sor a főiskolai diplomamunkák, a legjobb évközi vizsgamunkák bemutatására. Kiállításokat rendeztek az egykori hallgatók pályafutásának bemutatására, az oktatási munkához kapcsolódó egy-egy tervezőcsoport, műhely, gyár megismertetésére. Lehetőséget adtak a művészeti szakközépiskolák, szakmunkásképzők, a külföldi partnerintézmények, a társfőiskolák diákjainak, hallgatóinak a bemutatkozásra. A főiskolán oktató tanárok, neves iparművészek, formatervezők, grafikusok, építészek számára is kiállíthattak a központban.

Ehhez a tevékenységhez szorosan kapcsolódott a hazai és külföldi művésztelepek szervezése, valamint közművelődési és közönségszolgálati feladatok ellátása. A főiskola a központ keretében hozta létre egységes terv- és tárgyarchívumát, valamint ide került a történeti forrásanyagot őrző levéltár is. Az új intézményben működött a kiadványszerkesztőség, amely a főiskolán folyó oktató- és kutatómunkához kapcsolódó rendszeres és időszakos dokumentumokat bocsátott ki. 1987 ősztől a Vizuális Nevelési Központ épületében zajlott a művészeti szakmenedzserek képzése is. Az előbbieken felsorolt feladatok ellátása a következő szervezeti egységek szolgálták:

- Szakmai Klub,
- Kiállítási Fórum,
- Kiállítás- és rendezvényszervező csoport,
- Technikai csoport,
- Oktatási titkárság,
- Kollektív műterem,
- Közművelődési csoport,
- Gyűjtemény és dokumentációs osztály,

- Művésztelep-szervező csoport,
- Közönségkapcsolati csoport,
- Szerkesztőség.

A Vizuális Nevelési Központ tevékenységével kapcsolatos iratok az 1987-90-es évek közötti időszakból kerültek a levéltárba. Az iratokat évenként rendeztük, kutatásuk egyenkénti átnézéssel lehetséges.

31/a Iktatott iratok

(1984) 1987-1990

3 doboz = 0,36 ifm

1.	doboz	Iktatott iratok	(1984) 1987-1988
2.	„	„	1989
3.	„	„	1990

---

40. Vegyes iratok

1893-1990 (1991)

28 doboz, 10 kötet = 3,74 ifm

A fondban azokat a sorozatokat, illetve irategyütteseket helyeztük el, amelyek nem kapcsolódnak szervesen a főiskola igazgatási, illetve oktatási egységeihez. A fondon belül négy állagot különítettünk el.

Az *a* állagban a főiskola működése során keletkezett, fennmaradt és levéltárunkba bekerült szabályzatok sorozata található. A *b* állagot az iskola által szervezett kiállításokra vonatkozó külön kezelt iratok és a levéltárba került vendégkönyvek alkotják. A *c* állag részben az iskola főépületének és máshol található épületeinek építésével kapcsolatos, részben pedig külső megrendelésre készült tervezési munkák tervrajzaiból áll. A *d* állagban többek között tanszéki iratok töredékei, hallgatói pályázatok anyagai, a Diákjóléti Bizottság jegyzőkönyvei és a Moholy-Nagy László Egyesület szervezésére vonatkozó iratok kaptak helyet.

Az iratokat évenként rendeztük, kutatásuk egyenkénti átnézéssel lehetséges.

40/a Szabályzatok

(1945 e.) 1949-1989

9 doboz = 1,08 ifm

1.	doboz	Szabályzatok	(1945 előtt)
2.	„	„	1949-1971
3.	„	„	1972-1978
4.	„	„	1979-1982
5.	„	„	1982-1983
6.	„	„	1984-1985
7.	„	„	1986-1987
8.	„	„	1987-1989
9.	„	„	(év nélkül)

40/b Hazai és külföldi kiállítások

1942-1991

1 doboz, 10 kötet = 0,5 ifm

1.	doboz	Hazai és külföldi kiállítások iratai	1942-1990
2.	kötet	Vendégkönyv	1950-1973
3.	„	„	1973-1990
4.	„	„	1960
5.	„	„	1962-1967
6.	„	„	1974
7.	„	„	1987-1988
		(Tölgyfa Galéria)	
8.	„	Vendégkönyv	1988
9.	„	„	1989
10.	„	„	1989
11.	„	„	1990-1991

40/c Építkezések, tervrajzok

1893-1987

8 doboz = 0,96 ifm

1.	doboz	Az iskola építése, helyreállítása	1893-1896, 1905, 1948
2.	„	Az iskola épületének tervrajzai	1972
3.	„	Tetőtér-beépítés	1970-1971
		Tölgyfa Galéria	1986
4.	„	Szentendrei Bodor-ház: építkezés, kisajátítás	1980-1987
5.	„	A Bodor-ház tervrajzai	(1980)
6.	„	Gondúzó villa	(1967 e.)
7.	„	Vegyes tervrajzok	(év nélkül)
8.	„	„	(év nélkül)

40/d *Egyéb vegyes iratok*

(1945) 1952-1990

10 doboz = 1,2 ifm

1.	doboz	Kitöltetlen oklevelek, bizonyítványok	(1945-1990)
2.	„	A Tudományos osztály fordításai	1952-1966
3.	„	Diákjóléti Bizottság (kérvények, jegyzőkönyvek)	1960-1972, 1984-1987
4.	„	Hallgatók pályázatai alapítványokhoz	1982-1990
5.	„	Dísz- és tiszteletbeli oklevelek	1968-1972
6.	„	Marxizmus-Leninizmus tanszék	1954-1988
		Typo-grafika tanszék	1972-1982
		Alkalmazott grafika tanszék iratainak töredéke	1984
7.	„	Testnevelési tanszék	1958-1979
		Művészettörténet tanszék	1960,1975-1979
		Szilikátipari tanszék	1972-1982
		Ötvös tanszék iratainak töredéke	1981
8.	„	Az Iparművészeti Tanács	1965-1980
		Választmányi Tagozatának iratai	
9.	„	Vizuális nevelési szakbizottság	1984-1986
10.	„	Moholy-Nagy László Egyesület	1986-1987

ⁱ Az anyag az alábbi print kiadás rövidített változata: Kissné Bognár Krisztina: A Magyar Iparművészeti Egyetem Levéltára. Repertórium (1880 – 1990). Budapest, 2001.